

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap“ ára hetenkint egyszeri megjelenéssel:		A „Magyar Néplap“ és „Mezőgazda“ előfizetési ára:		Szerkesztik:		A „Magyar Néplap“ ára hetenkint háromszori megjelenéssel:		„Magyar Néplap“ hetenkint háromszor a „Mezőgazda“-val:	
Egész évre	1 frt 80 kr.	Egész évre	3 frt — kr.	LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.		Egész évre	8 frt — kr.	Egész évre	7 frt 20 kr.
Fél évre	— > 95 >	Fél évre	1 > 50 >			Fél évre	3 > — >	Fél évre	3 > 60 >
Negyed évre	— > 50 >	Negyed évre	— > 80 >			Negyed évre	1 > 50 >	Negyed évre	1 > 80 >
Egyes szám 4 kr.									

Arcátlan zsidó botrány.

— A zsidó recepció legujabb hatása. —

Mai számunkban, külön cikkben írjuk meg azt a hallatlan botrányt, amit három zsidó gyerek egy katolikus hulla fölött elkövetett.

Egy köztisztelőben álló, régi katolikus család sarját, egy becsületes öreg embert temettek a mult héten.

A koporsót kivitték az udvarra s midőn a lelkész a szertartásba kapott, a harmadik emelet egyik ablaka megnyílt s onnan három gyerkőc, köztük Grün Jakab nevű zsidó, először havat dobáltak a gyászolókra, majd vad röhögésbe törve, a lelkész énekét gunyolták, utánozták s a halott fölött a „tra ra-ra bum-dié“ imeretes zsidó lebutánótát énekelték.

Magát a felháborító eseményt elmondjuk cikkünkben. Minden katolikus embernek arcába szökik a vér és vágyik lesujtani azokat a zsidó bőrbe bujt vadállatokat, akik elég vakmerők katolikus országban, katolikus halottat nyíltan meggyaláznak, akik egy hulla nyugalma háborgatják, egy kesergő család könnyei fölött röhögnek, a gyászoló rokonságot megdobálják, a halott iránti kegyeletet megsértik s Krisztus egyházának magasztos halotti szertartásába egy romlott lebutánóját rikogat.

A rendőrség, aki a három botrány csináló gazt, hogy a fölingerült tömeg agyon ne verje ott a helyszínén, bekísérte, rájuk szab egy pár forint büntetést, mit a zsinagógán összeröfönt zsidók készségesen kifizetnek és a markukba röhögve csapkodják arcul tovább is az üldözött katolikusokat, köpik a Megváltó keresztjét, dühöngve tombolnak a lelkéig sértett nemzet homlokán.

A vadliberálisok, azzal akarták elütni a zsidó

tempónak ezt az undok megnyilatkozását, hogy egyszerűen megróták az „ifjuságot“ amiért olyan „szörnyű eleven“; még azt is rájuk fogták, hogy bevoltak rugva; a kormány lapjai meg olyanformán beszéltek, hogy ezt három „éretlen suhanc“ tette, amely egyszerűen csunya dolog, amelyben nem az ismert zsidó közszellem nyilatkozott meg, hanem három tomboló kedvű fickó meggondolatlansága.

Hozzá vagyunk szokva, hogy minden ilyen vérlázító eset alkalmával a bizonyos berugott állapottal védekeznek. Ezt hozták fel mentésül a híres székesfehérvári zsidó vallás-ufolók védelmére is, midőn a kávéházban mocskos tivornya közben a „keresztények sirjaitok“-at és más szent énekeket huzattak, s daloltak hozzá aljas szövegű nótákat a katolikus vallás gunyolására. De annyira nem voltak berugva, hogy véletlenül a „zikkene zakkene“ nótát huzatták volna.

Hozzá vagyunk már szokva e védelemhez annyira, hogy most már csak azt várjuk, ha fordul egyet a szél s elsöpri az országról a gázságot, akkor majd Bánffy is azzal védekezik, hogy be volt rugva, mikor a recepció szentesítésének keresztül vitelére vállalkozott.

Állapodjunk meg egy kicsit dicsőséges jó urak!

Ne csürjük csavarjuk a dolgot, ne fogjuk rá, hogy ezek, az önök által nevelt gyönyörűséges liberális halott-szentségtelenítők be voltak rugva, mert azt elmondhatta volna magáról: Csólics, Spanga, Csombor és Scharf József is.

Ne igyekezzenek azt bizonyítani, hogy itt egyszerűen léha betyárokkal van dolgunk, akiknek aljas tette fölött önök fejesóválva botránkoznak meg, lipótvárosi zsidókkal egyetemben,

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

aztán pedig napirendre térnek felettük, mert ez csak három meggondolatlan részeg fráter munkája volt.

Nem. Próbálták volna csak megtenni ötven év előtt, mikor a batyun és fityülön kívül más birtokuk nem volt az országban (és akkor boldog is volt az ország), próbálták volna a halotti szertartást arcátlan vakmerőséggel, kihívó zsidó szemtelenséggel kigunyolni, majd csapatott volna rájuk a legelső szolgabíró olyan ötvenet, hogy hetediziglen megemlegették volna.

Mert akkor volt egészséges *korszellem*.

S ez ma nincs. Itt a hiba!

Bar hogy igyekeznek is simítani, nem a rézség, nem a meggondolatlanság, — de a korszellem nyilatkozott meg abban a vérlázító botrányban, amit ama gaz fráterek elkövettek.

A mai bélpoklos, fertőzött korszellem nyilatkozik meg, melyet a liberálistus teremtett meg szép Magyarországon.

Az a romlást lehelő korszellem üti föl sárkányfejét ez aljas tettben, mely kirabolta a nemzetből a szívet, a szivekből a vallásos érületet, hadd süljedjenek a milliók is testileg-lelkileg abba a posványba, melybe a liberálistok evickéinek.

A liberálistus korszelleme barbár kézzel le döntötte az Oltári-szentséget, hogy bálványokat állítson helyébe; a zsidóságot az ország uraivá tette, habár századok tanítják a nemzeteket, hogy a zsidófej erénye a bűn, az arcátlanság, a tolkodás, a végtelen henegeés, a más vallásuk iránti alattomos utálat, az elnyomottak iránti könyörtelenség, a térfoglalás az államokban,

Hiába jó urak. Ebben az újabb botrányban az önök korszelleme nyilatkozott meg.

Az szülte ezt és szülni fog még iróatosabb tényeket is. A zsidónak nem a honpolgári szent jogok, amiért vért ontottunk, — hanem fityülő és batyu valók. A jogok csak vérszemet adnak neki, hogy megmarhassák azt, ki te-tén melengette. A recipiált zsidó előtt még a halott se szent, ha keresztény.

Erre a fajra mondja az önök korszelleme: „*olvadjunk össze!*“

Nem, soha. Százszor soha. Inkább vesszen ki egy szálíg a magyar, de nemes véréne ne fertőztesse be oly faj, melyet egy világ üldözött hozzánk mindenhonnan, mint a népek átkait, a nemzetek fekélyeit.

Midőn ezt a vérlázító esetet olvassuk, mely kétségkívül a felvilágosult kor liberálistus törvényeinek legelső vívmánya, — mely bele kiáltotta az ezredéves ország milleniumi évébe méltó jellegző szavát, Krisztus egyházának kigunyolását, megtiprását, joggal kérdezzük: meddig késel még megtorlás, mely megtisztítod mocskaitól a népet, férgeitől a nemzeteket? Meddig rozsdásodik

még a véres kard, mely csatára hívja a szolgálásban görnyedő milliókat, hogy tépjék széjjel a pogány korszellem sulyos láncait?

Messze nem lehetsz!

Pálteleki.

POLITIKAI HIREK

Választások. A *fehértemplomi* szabadelvű bálványozó urak hajba kaptak a szabadelvű jelöltön. A pártkör *Szivák* Imre mandátum nélkül szűkölködő ismert liberálistus férfiut küldte le jelöltül. A kerületben azonban nem akarják elfogadni e derék urat, s azért ugyancsak szabadelvű programmal dr. *Pescha* törvényszéki bíró személyében ellenjelöltet állítottak. Igazi gyönyörűség lesz nézni majd, amint a két szabadelvű lovag egymás hátát püföli. — *Körmend-n* január 9-dikére tüzték ki a választás megejtését. A kerület annyira romlott, hogy ellenzéki jelöltet még fogni se lehetett. Pedig sok próbát tettek. Csak a szabadelvű pártnak van jelöltje *Chernel* György tömördi földbirtokos személyében. Előbb a függetlenségi párt erős volt e kerületben. Hisz a mandátumról leköszönt és Amerikába vándorolt *Zichy* Herman grófit függetlenségi programmal választották meg. S ez erős függetlenségi párt teljesen szétszűllött. Elárulták vezetői, kik beolvadtak a szabadelvű pártba, melyelen előbb annyi tüzzel küzdöttek. Ily körülmények között valószínűleg egyhangú lesz a választás. — *Zichyfalván* erős küzdelem fog kifejlődni. Az igazi lelkesedés a néppárt lobogója alatt csoportosította a választók aránytalanul nagy részét, de a hatalmi tulkapások is megindultak már. Az egész tisztviselőkar mint pusztító sáskahad vetette rá magát a kerületre, hogy akit lehet a liberálistus táborba hurcolhasson.

Kormánypárti hang a közigazgatás államosítása ellen. Tudvalevőleg a közigazgatást államosítani akarja a kormány, mely terv alatt azt kell érteni, hogy azokat a megyei hivatalnokokat, kiket most három évenként választanak, — mint a szolgabírókat, alispánokat, megyei jegyzőket stb a jövőben a kormány akarja kinevezni, hogy teljesen ő tőle függjenek. A szabadelvéeknek persze tetszik e terv, mert ha vagyonukat eltékozzolják, vagy a képviselőségből kipottyannak, a kormány (tekintettel hű szolgálataikra) bedugja őket valami zsiros hivatalba, hol ráérnek naphosszat pöfékelni. De ime, a sok kormánypárti honatya között egy fehér holló is találkozott, ki az államosítás ellen s e népválasztási joga mellett nyilatkozik. Ugyanis báró *Kemény* Endre kijelenté, hogy amint benyújtja kormány a közigazgatás államosítására vonatkozó javaslatát, azonnal kilép a kormánypártból!

Üldözik a néppártot Hontmegyében. A csábi főszolgabíró fegyelmi eljárást rendelt el az ipolyszécsénkei községi bíró ellen amiatt, hogy a megyebizottsági tagok választásakor az eredmény kihirdetésekor a többi jelen voltakkal együtt ő is ki merte mondani, hogy a megye jelöltjei csak hamissággal győzhettek. Ugyancsak e derék bíróval tettek meg, hogy hivatalos utiköltségére kevesebbet állapítottak meg az illetékes fő, mint egyébkor és mint ugyanazon alkalommal más, a hivatalos helyhez közelebb eső bíráknak. Így mérik az igazságot a néppártunk.

A stomfai választás utóhangja.

— A választást megtámadó kérvény. —

Olvasóinknak a „Magyar Néplap” utján teljes tájékozottságuk van a Stomfán történtek felől. Elénk emlékezetükben lehet még az az erőszakosság, melyet ott a néppárttal szemben elkövettek. Mindjárt a választás lezajlása után mozgalom indult meg a kerületben, mely a választás megsemmisítését célzta. A választás törvénytelenességét bizonyító kérvény immár illetékes helyre került, amennyiben azt tizenhárom tekintélyes stomfai választópolgár aláírásával, egyezer forint biztosítékkal együtt benyújtották a képviselőház bizottságához.

A kérvény annyi kézzelfogható bizonyítékát nyújtja a kormánypárt erőszakos és törvénytelen eljárásának, hogy e bizonyítékok felsorolása betöltené lapunk mind a tizenhat oldalát. Csak egyes, jellemzetes esetekre hivatkozunk.

Már magában véve az a körülmény, hogy 1930 választó közöl 425 választót utasítottak el szavazatukkal, elégséges arra, hogy elítéljük a vezető férfiak eljárását. Csupán ily módon biztosították Latkóczynak többséget, mert különben a törvényes kereten belül 212 szavazattal győzött volna a néppárt. A kérdéses 425 választót törvényes okok nélkül utasították vissza és oly tarthatatlan helyzetbe kényszerítették a néppártiakat, hogy azok a szavazás előtt elmenekültek, mert nem akarták kockára tenni életüket. A szabadelvű jelölt érdekében azonban a legkétesebb szavazatokat is örömmel elfogadták.

A kormánypárti elnök mindent kifogásolt a néppárt részéről. Így például egy választót csak azért utasított vissza, mert az ácsmesternek mondta magát, bolott a választói jegyzékben „fariaktár-gondnok”-nak volt bejegyezve. Hasonlóképpen járt egy asztalos, kiről a jegyzék azt mondta, hogy „iparos”, stb. Visszavetési ürügyet szolgáltatott még a jegyzék elferdített nevei is. Pl. **Sünek** — **Simeknek**, **Linek** — **Linegnek** és **Benek** **Benyeknek** volt írva. Sőt a visszavetésnél még az is határozott, ha a választó nem úgy ejtette ki a nevét, mint írva volt. Pl. a ki **Lonceket** mondott **Loncek** helyett, ráfogták, hogy ilyen nevű választó nincs.

Kovácsics István néppárti szavazó jogárt megfosztották alkotmányos jogától, mert Kovácsicsnak volt beírva. De a midőn két testvére Miklós és Ferencz jelentkezett, nem tettek semmi ellenvetést, mivel Latkóczynak szolt szavazatuk. Ugy Pollák Lukács nevű pernecki lakos sem szavazhatott le, mert 18 éves Lukács nevű fia van s így mint **idősb** Pollák Lukácsnak kellene a jegyzékben szerepelnie.

Ezekből, a csak úgy találmra kiszedett példákban is tiszta képet alkothat magának az olvasó, a stomfai választás lefolyásáról. Ha még hozzá vesszük, hogy mily embertelenség volt a szegény néppárti választókat hidegben fagyban, étlen-szomjan megvárni, csak hogy kedvüket veszítsék és szavazás előtt hazamenjenek s ha tovább tudjuk azt, hogy mennyi zaklatásnak voltak kitéve a csendőrség és a kormány zsoldjában álló megyei tisztviselők részéről, nem tudjuk mitévők legyünk hamarjában? Az áldozatkész és zászlójához hű nép kitarthatását csodáljuk-e, szenvedett méltatlanságáért sajnáljuk-e, vagy pedig megbotránkozunk-e az intézőkörök ilyen eljárásán? . . . És egyelőre a mai kormányrendszer mellett nincsen kilátásunk arra, hogy e sajnálatos viszonyokon csak némiképpen is segítve legyen.

A budapesti kath. népkör közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A nemrégiben alakult budapesti katolikus népkör e hó 5-én tartotta választmányi közgyűlését. A közgyűlésen lehettek mintegy kétszázan s oly imponánsan folyt le, hogy arról a legnagyobb örömmel írhatunk. Nagy örömmel jelezhetjük különösen azon tényt, hogy a zsidó fővárosban, dacára az elfajult korszellemnek, még igen sok jó katolikus ember van, akik ragaszkodnak hitükhöz. Itt az utolsó óra arra, hogy szervezkedjünk. Minden vidéken követnünk kell a fővárosi katolikusok példáját. A gyűlés lefolyásáról a következő tudósítást közöljük: Vasárnap délután négy órakor tartotta a piaristák dísztermében a bpesti kath. népkör választmányi közgyűlését. Mintegy kétszáz tagja volt jelen a körnek, köztük előtűnt a kath. közélet nem egy tiszteletreméltó alakja. Ott volt **Molnár** János apát-plébános, **Paska** István titkárával, dr. **Bakonyi** Elek ügyvéd, Dr. **Tetőtlen**, **Brestyánszky**, stb. **Tiszuczky** Jenő elnök sikerült szép beszéddel megnyitván a gyűlést, rátértek a választmány megválasztására. Elnökül **Tiszuczky** Jenőt, alelnökül **Bakonyi** Eleket, titkáru **Buday** Aladárt, pénztárosul **Brestyánszky** János lelkészt választották meg.

A választmány tagjaiul egyhangulag beválasztották: **Molnár** János apát-plébános, **Lepsényi** Miklós, **Bonitz** Ferencz, **Kanter** Károly, **Varga** Ágoston, **Szlávik**, **Török**, **Tomor** Ferenc nyug. gymn. tanár, **Almási** Jenő, **Pozsgay**, **Becsey** István, **Jeszenszky**, **Kucsera**, **Schödl** Gyula, **Fridrich**, **Csóka**, **Nürnberg**, **Bozóky**, **Ferenczi**, **Káli** József, **Takács**, **Schmidt** György, **Horváth**, **Viesner**, **Varga** József, **Schiffner** Ferenc, Dr. **Tetőtlen**, **Pokorni** Gyurosovits, **Bleszkan** Ferencz, **Szedlmayer**, **Ludvig**, **Miller** József stb.

A tisztikar választása után **Imrich** Gusztáv joghallgató nagy tetszés közt olvasta fel a népkör történetét és céljait, amelyből nem felede el kiolvasni, hogy a népkör aktív politikai irányt nem követ, de működése kihat a politikai életre. **Imrich** felolvasását buzdító szavakban **Molnár** János köszönte meg, majd dr. **Tetőtlen** tartott beszédet, lelkesülten szólva a kör céljairól és köszönetet mondva buzgalmukért a kör szervezőinek.

Ezután felhangzott a kiáltás mindenünnen „**halljuk Bakonyit!**”

Bakonyi Elek dr. megköszönte az alelnöki tisztet s igen szép lelkesítő beszédben fejtegette a katolikusok mai állapotát, oldott kéréhez hasonlítva őket. Majd engedelmet kért, hogy hosszabb beszédben nem ereszkedik, mert hevültsége átvinné őt a politikai térre, melyen 1872 óta küzd a katolikus eszmékért, melynek védelmére a „Magyar Néplap”-ban, legelső cikkében sikra kel! Bátorítva a kör tagjait, megköszöni a beléhelyezett bizalmat. A gyűlés lelkesülten megéljenezte.

Tiszuczky elnök azután a közgyűlést bezárta. A délután folyamán tömeges új beiratkozások történtek. A titkárság alig bírta fenntartani a rendet, úgy nyomultak az aláírási ívekhez. A kör beiratási díja egy forint, tagsági díja egy évre négy forint. Megható volt látni azt a kétszáz katolikusot, amint a megnyitáskor s a bezáráskor térdre hulltak, elmondani egy buzgó Miatyánkot.

Keller Ferencz plebános beszéde a bánok-szt.-györgyi néppárti gyűlésen, a revizióról.

Szeretett Honfitársak!

Midőn nov. 3-án Bánok-Szt.-György és a hozzácsatolt községekre nézve a legnagyobb lelkesedés közt sikerült megalakitnom a kedves néppártot, abbéli indítványommal állottam elő, hogy igen egyszerű lenne egy később meghatározandó napon Bánok-Szt.-Györgyön néppárti népgyűlést tartani, a letényei választó kerület Murán-inneni községeinek belevonásával, hogy így a néppárti eszmék és nézetek minél szélesebben elterjedjenek s azok képviselőválasztáskor annál biztosabban diadalra jussanak; egyúttal ígértem, hogy e gyűlésre két országos híres néppárti szónokot is fogok hívni gyűlésünk fényének emelésére. Indítványom általános lelkesedéssel fogadtatott.

Legott érintkezésbe tettem magamat a néppárti országos központi irodának vezetőségével; ezzel közösen megállapítottam a népgyűlés megtartására a mai nap és azt a legszélesebben adtam tudtukra a választó kerület említett községeinek, de azokon túl is messze vidéknek. Még vagyok győződve, hogy a választó kerület Murán-inneni községei ugyazólván mind képviselve vannak e szép gyűlésen, de arról is, hogy egyéb vidékbeliek is szerencsétlettek bennünk, megmutatandók, hogy ők is hívei a néppárti eszméknek. Legyenek üdvözölve mindnyájan! A szónokokra vonatkozó kérelmemre a központi iroda vezetősége azonnali intézkedése folytán ép a jelen órában üdvözölhetjük dr. *Bakonyi Elek* fővárosi ügyvéd urat és *Lepsényi Miklóst*, az általunk jól ismert „Magyar Néplap”-nak szerkesztőjét, a néppártnak megteremtőjét. Dr. *Bakonyi Elek* ékes szavaira épp most lelkesedtünk, *Lepsényi Miklós* szavaira pedig nem sokáig váratom önöket. Isten hozta őket körünkbe és éltesse őket szentegyházunk és édes hazánk javára sokáig!

Szeretett honfitársak! E dicső napon, melyben a néppárt eszméit és nézeteit akarjuk önökkel megkedveltetni és azokat önök által minél szélesebb körben terjeszteni, mihez alkotmányos szabadságunk és jogunk van, nekem azon feladat jutott, hogy önök előtt az egyházpoltikai szerencsétlen új törvények revíziójáról, illetve alkotmányos uton való eltörléséről beszéljek.

Csekély tehetségem szerint meg fogom ezt kísérelni és önöknek szíves figyelmét igénybe venni.

Midőn a szabadelvű kormánypart, a liberáliszmus már azon ponton volt, hogy a hatalom kisiklik kezéből, csak azért, hogy a hatalom birtokában maradjon, előrántotta minden szükség nélkül az u. n. egyházpoltikát, melylyel éveken át talált foglalkozást s melylyel elérte azon célját is, hogy az ország figyelmét elterelje a politikai romlottságtól, a nemzet életbevágó kérdéseitől, azon kérdésektől, melyeket a haza boldogítására megoldani sürgősen kellett volna, de melyeket megoldani vagy nem akart, vagy nem is tudott.

Megalkotta tehát a liberáliszmus, a szabadelvű part a szerencsétlen egyházpoltikai törvényeket, melyekre az országnak semmi szüksége nem volt; megalkotta, elhamarkodva, ámitással, miben a bérlet újságok segítettek, azt kúrtólván ország-világgá, hogy e törvényeket a nemzet, a nép kívánja, pedig a jó magyar népnek ugyan nem kellett-e. Mi több a nemzet, a nép akkor, midőn képviselőit választotta, még nem is gondolt e törvényekre, amiért nem is foglaltattak azok képviselőink

programjaiban; megalkotta tehát a liberáliszmus, a szabadelvűség e törvényeket a nemzet megkérdése nélkül.

Ez új törvények, nevezetesen az u. n. polgári házasság és az általános vallásszabadság, helyesebben szabad vallástalanság, a felekezetenküliséggel, roppant sérelmesek egyházunkra, hitünkre és roppant veszélyesek édes hazánkra, mert mélyen sértik katolikus érületünket és mert felforgatják édes hazánk kilencszázados keresztény intézményeit, megfosztván Magyarországot keresztény jellegtől; pedig tudjuk, hogy Magyarország a kereszténységre épült s csakis ezen alapon, a kereszténység alapján, állott fenn ezer évig.

Az új törvények a legmélyebben sértik katolikus érületünket, mert 1-ször a mi szent házasságunkat semmibe sem veszik, csak a polgári kötést, az u. n. polgári házasságot ismerik el törvényesnek, mely pedig jól tudjuk, nem szentség, hozzá még felbontható is, s így a gyermekeket esetleg a legnagyobb nyomornak teszi ki, holott előttünk katolikusok előtt csak az házasság, mi egyúttal szentség és felbonthatatlan, mi az Isten oltára előtt kötött, nem a polgári egyszerű, kölcsönös kijelentés, a szentségi jelleggel bíró isteni kötés, házasság csak, nem a pusztán polgári szerződés. Így tanította ezt Jézus és így tanítja ezt az általa alapított anyaszentegyház, melynek rendületlen gyermekei vagyunk. Sértik az új törvények katolikus érületünket 2-ször mert az állami anyakönyvvezetéssel a kereszténység szentségét pusztán üres szertartásnak tekintik csak, nem törődve azzal, hogy a kised megkereszteltetik-e, hanem csak azzal, hogy a születési anyakönyvbe neve bejegyeztesse. Sértik az új törvények katolikus érületünket 3-ször, mert az általános vallásszabadsággal, a törvénybe ígatott felekezetenküliséggel lehetővé teszik, hogy bárki kijelentheti, hogy semmiféle valláshoz sem tartozik, hogy istentagadó s hogy gyermekeit, ha épp úgy tetszik neki, meg sem keresztelteti.

Az új törvények veszélyesek édes hazánkra, mert 1-ször a felbontható polgári házassággal aláássák a családi élet szilárd alapját, lazává teszik a családi életet, lazul, bomlik a társadalom, mi a hazát romba döntheti. Szilárd alapon levő családok szilárd társadalmat alkotnak; szilárd, egységes társadalom védi a hazát a pusztulástól. Veszélyesek az új törvények édes hazánkra, mert 2-ször megfosztják az országot keresztény jellegtől; pedig tudjuk, hogy Magyarország a kereszténységre épült, s hogy csakis ezen alapon, a kereszténység alapján állott fenn ezer évig. Minden ország azon alapon állhat fenn, melyen felépült, s mivel Magyarország a kereszténységen épült, csak ez tarthatja fenn továbbra is; de az új törvények a keresztény szellem ellen irányulnak, sőt rányomták az országra a felekezetenküliség bélyegét, úgy hogy hazánk megszűnt keresztény állam lenni; ezért mondjuk, hogy az új törvények veszélyesek a hazára.

Az egyházpoltikai új törvények, még egyszer hangsúlyozom: a legmélyebben sértik keresztény érületünket és veszélyes a hazára. Nem is érthetünk egyet azokkal mi katolikusok soha, mert ez esetben hitünk ellen cselekednénk és hazánk veszélyével nem törödnénk. Megjegyzem azonban, hogy mindennek dacára e törvényeknek addig, míg fennállanak, ép úgy kell engedelmeskedni, mint akár más törvényeknek.

Az a kérdés támad most, hogy nincs-e mód, melylyel ezen törvények eltörölhetők, vagy legalább módosíthatók? Igenis van, még pedig törvényes, alkotmányos mód, mely ellen senkinek szava nem lehet s melyet bátran és félelem nélkül követelhet mindenki, mert törvény biztosítja erre nézve alkotmányos jogunkat s

szabadságunkat. S mely mód volna ez? Követelnünk kell a sérelmes törvényeknek revízióját, az országházban való új tárgyalását és azoknak alkotmányos uton való eltörlését, mert ebben áll a revízió. S e revíziót a néppárt irta zászalajára.

Válasszunk tehát néppárti országos képviselőket, mert a néppárti képviselők programjának egyik sarkalatos pontját képezi az új törvények revíziója, eltörlésének sürgetése; valamint a nép általa választott képviselők hozták e törvényeket, épp úgy a nép által választott képviselők el is törülhetik azokat, s így ha néppárti képviselőket küldünk az országházba, ezek rajta lesznek, hogy az említett törvények, nevezetesen a polgári házasság és felekezetiesség, valamint az állami anyakönyvvezetés, mely annyi új terhet rótt az országra és közösségekre, és mely annyi lőtást-futást okoz Önöknek, megszünjenek.

Követelni fogjuk tehát mi néppártiak a revíziót, azaz rajta leszünk, minden törvényes eszközzel, hogy a sérelmes és veszélyes egyházpolitikai új törvények eltörlődjenek vagy legalább módosítottassanak. Azt mondják ugyan, hogy felséges királyunk által megerősített eme törvények ellen küzdeni nem szabad. De ezek nem gondolják meg azt, hogy akárhány, szinte felséges királyunk által megerősített törvényeket töröltek már el ugyancsak az országházban; nem gondolnak arra, hogy hiszen a függetlenségi-pártiak kezdettől fogva harcolnak az 1867-ik kiegyezés ellen, tehát már 28 esztendő óta, pedig a 67-iki kiegyezés képezi az ország jelen politikai állásának, helyzetének alapját, s a függetlenségi pártiak az ezen kiegyezés elleni küzdelem képezi ugyaszoval politikai táplálékát, mely nélkül megszünt politikai párt lenni. Amint ezeknek lehet és szabad alkotmányos uton a 67-iki kiegyezésnek megváltoztatását 28 év óta sürgetni, épp úgy lehet és szabad nekünk néppártiaknak is alkotmányos uton a szerencsétlen egyházpolitikai törvények megváltoztatását követelnünk.

A mi küzdelmünk törvényes alapon áll, jogos és alkotmányos az; csak nem régiben magában az országházban egy országos képviselő, ki pedig a néppárt esküdt ellensége, azt állította, hogy tagadni nem lehet a néppártnak törvényes, alkotmányos alapját, küzdelmét. Nekünk néppártiaknak főtörvényünk a kiscgazda érdekeinek támogatása mellett, egyesülni a kereszténység védelmére, a haza javának előmozdítására; nem akarunk mást, mint vallási meggyőződésünket érvényesíteni; és ezt senki nem veheti rossz néven tőlünk; ezt mondta gróf Zichy Nándor dec. 5-én a győri népgyűlésen. Megállítani akarjuk azt az áramlatot, mely a kereszténység ellen irányul és mely romlást hozna a hazára. Ezért akarjuk eltörlőni, vagy legalább megváltoztatni az új törvényeket, melyek megfosztják az egyházat jogaitól és veszedelmesek a hitre s így a hazára is. Ha a néppárt diadalra jut, a mi ügyünk is győzött! Az a körülmény, hogy eleinte talán csak igen kevesen lesznek a néppárti képviselők az országházban, ne csüggyesszen bennünk; hisz a függetlenségi pártiak is heten voltak csak kezdetben és most száz körül vannak. De meg tudjuk, hogy kétezer év előtt 12 halással hódította meg Krisztus a világot. Bizzunk Istenben, bizzunk Jézusban, bizzunk magunkban és nem csalatkozunk.

Türelmükért szíves köszönetet mondva, befejezem beszédemet azon szöveggel, mely, adja Isten! hogy folyton ajkainkon legyen és mely így hangzik:

Éljen a néppárt!

Meggyalázott halotti szertartás.

Vérlázító zsidó botrány egy temetésen.

— Saját tudósítónktól. —

Vérlázító botrány történt Budapesten január elsején, a milleniumi esztendő első napján. A botrány lényegével mai vezércikkünkben foglalkozunk. Magukkal a tényekkel a következőkben számol be tudósítónk.

A régi-pósta utca 6. szám alatti házban újév napján feküdt kiterítve Reiter Hieronimusz, egy köztisztelőben álló tisztos emlékü öreg ur, a gazdag Reiter család egyik sarja. Délután négy órára tüzték ki a temetést és már kevéssel négy óra előtt együtt volt a gyászoló rokonság, várva a lelkészt, aki a halotti szertartást elvégezte.

A jelzett időben megjelent Kántor Károly belvárosi r. kath. káplán, a koporsót kihozták az udvarba s a lelkész a szokásos halotti szertartást megkezdte.

A szűk udvar harmadik emeletén egy ablak erre kinyílt s azon három fej dugódott ki, *röhögve*.

Majd földszinten összegyűlteknek hol egyikére, hol másikára *havat dobáltak*, amit az ablak párkányzatán szedtek össze. A gyászolók eleinte nem akarták ezt a botrányos magaviseletet észre venni, nehogy a megboldogult végtisztességét ily botrány megzavarja. Ez a türelem azonban vérszemet adott a három fráternek s most már szagragotlan gunyos kiáltásokkal illeték a levett kalappal állókat.

A házfelügyelő, *Foldron János* ekkor felment, hogy a szemtelen zsidó legényeket rendre intse; azonban az ajtót zárva találta s belülről vad röhej fogadta, midőn az ajtót ki akarta nyitni.

A lelkész, midőn a „requiem aeternam“ kezdetű halotti énekbe fogott, a három botrányhős az ablakhoz állt s a papot utánozva, a halotti ének dallamára mindenféle trágár nótát énekelt, majd midőn a pap elhagyta a halotti éneket, a három botrányhajhász a király utcában népszerű zsidó „*Tra-ra-ra bum di-é*“ kezdetű lebut nótát énekelt, ordítva ott a halott fölött.

Miután intelem nem használt, a felingerült gyülekezet agyon akarta verni ezt a három istentelen, gaz frátert és egy csepp hja, hogy rettenetesebb következményei nem lettek ennek a zsidó gunynak. A pap, időközben rendőrkért küldött. A botrány után, — mint rendesen, — megjelent hat rendőr, felment a harmadik emeletre s a három fickót letartóztatva, a IV. ker. kapitányságra kísérték, ahol kihallgatva őket, azonnal szabadon bocsájtották.

Mire a rendőrök megérkeztek, már akkor összetörték két ablakot a házmeisterrel történt dulakodás közben, akire széklet is fogtak, hogy miképp mer a törvényes vallásfelekezetenélküliség korában az ő lakásukba behatolni, mikor nekik véletlenül akkor tetszik dandolni, mikor egy halott fölött egy pap imádkozik.

A halottat már akkor rég elvitte a gyászokcsi. Alig mentek vele öten; — a gyászolók, a résztvevők mind ott maradtak az udvarban, hogy most már kívárlják, mi lesz a gaz fráterekkel, akik ily állatias módon értelmezik a zsidó recepciót.

A boldog emlékezetű agg Reiter bácsit elföldelték olyan szomorun, olyan magányosan, végső utjában adandó tisztességtől megfosztva, a keresztény halotti szertartást megcsontítva.

A három pimasz kölyök, foglalkozásukra nézve kereskedő segédek és recipiált zsidók.

A rendőrségen Eötvös Károly-féle védekezéssel éltek, azt mondták, hogy be voltak rugva. — Mi is ily

véleményen vagyunk, esak hogy valószínűleg nem az ital, hanem a kormány liberális vívmányai részegítették le őket.

Ime ez a hallatlan aljas vakmerőség is csak azt bizonyítja, hogy a vérszemet kapott zsidó most már főként kerekedve, ur akar lenni Magyarország fölött.

Ajánljuk az illetékes hatóságok figyelmébe, hogy szigorúan torolják meg a katolikus halotti szertartás fölött elkövetett otromba zsidó gunyt, torolják meg az arculve t katolikus hit nevében a jó emlékezetű halott fölött elkövetett recepciós zsidó arcátlanságot.

Miért van és mit akar a néppárt?

(Vége.)

Ti hivallgó szabadelvűek mindezt ti okoztátok, ti okoztátok most is! *A néppárt ezen rettenetes és türhnetellen állapoton is segíteni akar.* Adná Isten, hogy még ne lenne késő.

9. *Az adókezelés egyszerűsítését* is követeli a Néppárt; a mostani rabló rendszert tovább túrni nem lehet.

10. A „néppárt” programjának 10-ik pontja szerint *a kisiparost és munkást a nagy tőkével szemben védelmébe veszi.*

Hála Istennek, hogy a számtalan sok égbekiáltó bűn után, mit a munkásokkal szemben a nagy tőkével bírók elkövettek — Isten támasztott számukra is védőt a földön, mert eddig csak az égben volt. A kisiparossal úgy bánt a nagy tőke, mint rabszolgájával. Hát a szegény szerencsétlen mezei munkásokkal hogy bántak, kiknél az értelem, összetartás teljesen hiányzott! A lelketlen munkaadók garázdálkodása vért lázító, vért forraló; nincs toll, mely azt egész borzalmasságában képes lenne leírni. A szegény munkásnak schol sem volt és most sincs igaza. Legfelebb ha valami ellenzéki a munkaadó; de kormányparti munkaadóval szemben a száját se merje fölnyitni a szegény munkás.

Átalánosán tudva van, hogy a gyárhoz és a nagybirtokokra százával, ezrivel különböző vidékekről összecsalogatják nagy ígérekkel a szegény munkásokat, különböző módokon befönják és a lelketlen vadpogány munkátató kénye-kedve szerint bánik velük, mint valami rabszolgákkal. Ki hallgatja meg e szegény védtelen munkásokat? A mostani hivallkodó, elpogányosító, elvaidító liberális rendszer, mit tesz, mit tett a munkásokért? Tényeket kérünk! A rabok — kivéve a szabadsághúányt — minden tekintetben jobban vannak, mint a gyári-munkások. A mezei munkások egészen ki vannak szolgáltatva a szivtelen tisztartóknak, ispánoknak. Ha egyszer bekerítették őket, kénye-kedvök szerint bánnak el. Nagy munkadíj-ígérekkel messze vidékekről elcsalják és amikor vége a munkának majdnem semmivel hagyják. Megvizsgálták az alföldi munkás forrongás okát, a „Szövetkezés” című lap világosan kimutatta, hogy nem lehet csodálkozni azon, hogy az alföldi munkásnépet oly hamar bekerítették a szocialisták s oly hamar bekövetkezett a zendülés. Számos fegyver van az igaztók kezében, iszonyu és megdöbentő rossz viszonyok vannak a szegény munkásokra nézve. Többé-kevésbé így van minden vidéken. A munkás védelem nélkül van.

11. A „Néppárt a vasárnapi munka-szünetet a mezei munkákra is ki akarja terjeszteni.

Hát nem elég 6 nap a legnehezebb munkásoknak? még vasárnapjuk se legyen? Istentelenség a szegény mezei munkástól kívánni, hogy pihenés nélkül csigázzák magukat. A zsidók kedvéért a korcsmákat vasárnap is

nyitva tartják. Azokat okvetlen be kell zárítani, mert számtalan baj a vasárnapi korcsmazásból számazik.

12. A „Néppárt programjának 12-ik pontja alatt a *türhnetellen közigazgatás megjavítását tüzi ki célul.*

Nem hiszem, hogy a föld kerekésg n alkotmányos államban rosszabb közigazgatás legyen, mint nálunk. Ez nem közigazgatás, hanem kuszipajtáskodás, vadász kompániáskodás, családi klikkeskedés. Azt mondják, hogy alkotmányos ország Magyarország, de mi vidéken nem látjuk. A kormány kinevezi a legerőszakosabb természetű főispánt, ki szófogadó kortes. A főispán azt kandidálja alispánnak, ki neki tetszik. Főszolgabírák, szolgabírák választása is egészen a főispántól függ. A főszolgabírók falusbírónak a legerőszakosabb, legrendetlenebb egyéneket nevezik ki, mert az ilyenek a jó kortesek. Az ilyenek tudnak hazudni, csalni és sápot juttatni. A hogy a Bánffy megyéjében volt főispánsága alatt, többé kevésbé úgy van a többi megyekben is. Türhnetellen állapot! Gyors segílyre van szükség!

13. A „Néppárt” programjának 13-ik pontja alatt jelzi, hogy a *nemzetiségek iránt t. ljes előzékenységgel kíván vi elletni* s igényeiket, a mennyiben azok a magyar állam egységével és nemzeti jellegével megegyeztetethetők, méltányolni fogja és őket igazságos és méltányos eljárásban kívánja részesíteni.

A „Néppárt”-nak ezen kijelentése elég és a mostani körülmények között tovább nem is mehetett.

Hogy a nemzetiségeknek valamennyire van jogos panaszu, azt tagadni nem lehet. De hogy tuloznak az is bizonyos és hogy helytelenül járnak el, midőn külföldön keresik az orvoslást, az napnál világosabb. A mostani rendszer ellen éppen oly jogos panasza van a magyar elemnek is, mint a nemzetiségeknek. A liberális párt, az nem a magyar haza; a mostani liberális párt nem képviseli a magyar elemet. A magyar választó kerületek nagy többsége ellenzéki. Ki tartja hát fenn a mostani romboló, jogfosztó rendszert? Éppen a nemzetiségek! A panaszolkodó szász képviselők még Bánffyt is is képesek ideiglenes kedvezmény fejében pártolni, azt a Bánffyt, ki valóságos mumusa volt a szászoknak. A szász anyák azzal csitították gyermeiket: „Jön a Bánffymumus!” A többi nemzetiségi kerületek is, kik a tartózkodó állásból kiléptek, koncert a liberális kormánynak a liberális követeket szolgáltatják és szolgáltatatták. A tartózkodás is csak a liberálisok javára volt jó. Akik a választástól tartózkodtak, most azzal hozakodnak bele: lám nekünk igazunk volt, hiába mentünk volna előre a választásba, a kormány, illetőleg a közigazgatási hivatalnokok velünk még csunyábban bántak volna, mint a magyar néppárttal Nyitrán; nekünk se lehetett volna soha többségünk. Erre egyszerűen azt feleljük: tehát ebből világos az, hogy nem a magyar nemzet a hibás, hanem a 20 év óta garázdálkodó hazug liberális rendszer. Minket, magyarokat is, kik nem akarunk a gaz rendszernek zsoldosai lenni, éppen úgy zaklat, éppen úgy kiforgat alkotmányos jogainkból, hogy a nemzetiségeket sem jobban.

Tehát az a kötelessége e haza minden polgárának nemzetiség és valláskülönbség nélkül, hogy törvényes uton, egyesült erővel arra törekedjünk, hogy a pogányságba vezető hazug liberális rendszer már valahára megbukjék, győzzön a keresztény alapon álló becsületes Néppárt, mely minden téren méltányos lesz s mindenkinek megadja azt, mi őt jogosan megilleti.

14. A 14-ik pont alatt a „Néppárt” a *választási visszaélések orvoslását követeli* és az igazolási eljárást igazságos alapra kívánja fektetni.

Az eddigi választások nagyobb részben nem állottak egyébből, mint *vásárból*, hivatalos *erőszakoskodásból*. Innét van az, a mit semmi igazságos érzésű ember nem mer tagadni, hogy a mostani többség távolról se képviseli a nép többségét. A választás igazolása a többségben levő párt kezében van, mely saját pártja érdekében a botrányosságig tág lelkiismeretű.

Továbbá a Néppárt a választói jogosultságra is kiterjeszti figyelmét, annak szabályozását kívánja. Ezt egy egészen a jog, az igazság alapjára helyezkedő párt nem is hagyhatja figyelmen kívül. Az ország polgárainak java-része, kik vagyonnal és vérel adóznak — jog nélkül vannak. Az igazság alapja az állami épületnek, tehát legyünk következetesek az igazság védelmében.

Ezek a Néppártnak programmpontjai, melyeket nagyon vázlatosan ismertettem. A nép minden rétegének érdekei fel vannak bennök ölelve.

Óriási nagy feladat, de Isten segítségével megvalósíthatók!

Isten velünk lesz és minden jó véghez vitelére képesekké tesz.

Vigilans.

Mi vigasztalja a munkás népet!?

Istennek nagy bölcsessége úgy rendelte az emberek sorsát, hogy azok legnagyobb része a szolgálattévő osztályhoz, a munkás nép osztályához tartozik. — Ha kimegyünk az útfélre, ott látunk összekuporodott embereket, kik hogy egypár krajczárt keressenek, nem riadnak vissza a nap hevítő sugarától, nem az idő viszonosságaitól, egész napon át nyelik az út porát s verejtékeikkel áztatják a kemény követ, melyet megtörve az utra teritenek. Látják ők a kényelmes fogatokat, melyek könnyedén robognak el; mily jól megy dolguk, kik azokban ülnek, nem fáradnak, kezeik finomak, puhák, nem törí meg a munka s nem kérges a nehéz dologtól, még a naptól is megvannak védve. — A szegény munkás ember nagy kényelemnek tartja, ha egy kéve szalmára dőlhet s a faárnyékában kipihenheti fáradságait; nem válogatva hűsítő italokban, meglelégszik egy ital vizzel, mely szomját enyhíti.

Menj a városok utcáira — ott a különbség még feltűnőbb. — Ott látod, mint szorgoskodik, mint dolgozik a napszámos, akit mások ablakaikból nézegetnek, akik szívják az üde levegőt, s eresztgetik a bodorfüstöt. Az utca közepén meggörbedve kocognak az utcésinálók, míg irások kényelmes s tájukat végzik. Menj a gyárakba s a műhelyekbe, a hol százan ezren foglaloznak gyötrő munkával, hogy a szükséges kenyeret megszerezzék; mások csavarognak, járkálnak s azon török eszöket: Mint csaphatnák agyon az időt; mulatnak, élveznek s nem ismerik a dologterhet nem a nélkülözést.

Nézd meg a szegény munkás ember nyomorát, inségét, mely lehetetlen, hogy szánalomra ne indítson; nézd szegény, elhagyatott viskóját, lakását: Amíg egyik selyem párnák között a ki gondolható kényelemmel nyugszik, a másik alatt meg a rongy, alig talál egy kis penészes szalmát, amelyen fáradt tagjait a napi munka után megnyugtatná.

Honnét ezen aránytalanság az emberek között? Azt mondják: ez Isten műve. — De hogyan? Hisz ő az emberek szerető atyja s mint ilyen, ezt ő nem rendelhette. Miért mutatja magát egyik iránt, mint édes, a másik iránt, mostoha atyjának? Honnét van,

hogy az egyik ember koldus, a másik milliomos? Miért hálnak sokan éhen s mások az élvezetekbe fulladnak? Miért kell az egyiknek legszebb éveit lélekölő munkára áldozni s a gyárakban elpusztulni, míg mások szabadok és Isten szabad levegőjét élvezhetik? Miért születik némelyik szolgának, a másik urnak? Hisz azt mondjuk arról a Menyeyei atyáról, hogy ő ruházta a mező liliomait s élteti a lég madarait; miért ad soknak gondot meztelenségét elföldni s miért kell nélkülözni a darab kenyeret, mely éhségét csillapítaná? Egyszóval: Honnét az állapotok ezen aránytalansága, honnét a különbség ur és szolga, gazdag és szegény, előkelő és egyszerű között.

Voltak és még most is vannak, kik ezen látszólagos igazságtalanságon segíteni s a helyzetet javítani akarták és akarják; le akarják azon válaszfalat dönteni, mely a gazdagot a szegénytől elválasztja: hogyan legyen e világ nyomor, hanem egyenlőségben jólét. — Nem hatalmas gondolat s eszme ez? Földi menyországot akarnak teremteni! — Egyenlőség! nincs adó, nincs házbér, nincs semmi fizettség! Minden ember egyformán dolgozik s így megoszlik a munka, az elvesztett paradicsomi élet vissza lett varázsolva. Igaz ez?

Ne, ne higgyetek ily forma ámitásoknak, mert akik ezt hirdetik hazugok, csalók, kik nem gondolnak a következményekre.

Tegyük fel, hogy minden egyenlően felosztatnék: mi következne ez után? — *Egyenlő ég!* Meddig tartana ez? — Bizonytalan ideig, mint minden emberi intézmény. Elkövetkeznének a régi állapotok az egyenlőtlenség, melyet megszüntetendő ismét osztani kellene s addig osztogatnának míg csak az maradna meg, melyet megosztani nagyon nehéz volna: a *nyomorúság*. Józanul gondolkozó ész más következtetést nem lát ezen hamis eszmében. De ki is dolgoznék, ki törné magát a munka után, ha nemes célt nem látna maga előtt, ha fáradozásának gyümölcsét nem ő és övéi élveznék, hanem mások? Ilyen nem létezik! Hiába hivatkoznak az apostolok idejére, mert azok a hitben erős apostoli idők elmúltak. Hogy hamisak ezen eszmék, eléggé meggyőződhetünk, ha ezek hirdetőit tekintjük, kik egytől-egyig: *ingyen élők!*

De hát nincs mód, melylyel a szegény nép nyomorán és szükségén enyhíteni lehetne? Nem lehet nekik semmiképen vigaszt nyújtani?

Lehet. De egészen más mód az, mint a mit azok terveznek, kik — magyarán mondva — nem néznek tovább az orruknál. A föld a siralom s fájdalom hazája, ahol menyországot hiába keres az ember. Nem lehet itt paradicsomi élet; az emberek túlnyomó száma, mely szükségben, nélkülözésben, nyomorban s inségben sínlódik fájdalmasan nyögi a szót: nem, nem... A földön ez öröm bánattal keverve csak ideig tartó; Isten atyai jóságát a túlvilágon ismerhetjük meg valójában. Hidd el, szegény felebarátom, ki napról-napra huzod a nehéz igát; nem fogsz csalódni, börtölésedet husvét fogja követni. Nagyon ferdén gondolkozol, ha azt hiszed, hogy az isteni jóság más szívet mutat azoknak, kik emeletes házakban laknak, akik pazarul étkeznek s fényesen ruházkodnak, mulatságokba járnak, mint azok iránt, kik földbe vajt üregekben huzzák meg magukat s nélkülöznek minden földi élvezetet s örömet, hanem inkább az öröm könnyei helyett a bánat és szomorúság könnyeit hullatják. — Heródes mulat, élvez, Horodiasban gyönyörködik míg alatta egy nedves börtönben Ker. szt, János szenved, sínlódik, tartja a nehéz láncot, mely kezeit lábaihoz kötve tartja s végre a mulatónak esik áldozatul. Mint vélekedel a millió és millió vér-

tanuról, mint vélekedel azokról, kik szurokba mártva s meggyújtva világítóul szolgáltak Nerónak, kiket vadállatok martalékául s különféle módon végeznek ki stb. azt gondolod ezek Istentől büntetve lettek s amazokat szerette Isten? Vagy azt gondolod nem látja Isten a nyomorultat, ki enyhülésért esedezik egy sötét oduban, nem látja csurgó könnyeit? Nem látja Isten mindenható szeme úgy mint azt, ki felcíomázva jelenik meg az Isten házában? Ne hadd magad a világ gondolkodás módjával elámitani! Ha a nyomorék koldus, rohadt szalmán fekvő álmodja, hogy neki egy láda pénze, aranya van; ó egy nagy ur, kinek inasok állnak szolgálátára s lesik kívánságát, parancsát, hogy azt teljesíthessék: hirtelen felébred, felocsudk. — ha a királyi gyermeket aggasztó álmok gyöttrik, mintha megakarnák ölni, kiakarnák rabolni s ezen ijedségre felébred: vajjon urrá tette-e a nyomorult koldust a rövid álom? vont-e le szerencséséből, jólétéből a királyi gyermeknek? Nem! Látod ilyen a földi élet, egy rövid álom: az egyik gyönyörködik s folytonos vigságban tölti ezen álmot, a másik gyöttrődik, szenvedni miatta. A valót csak akkor tudja meg, midőn ledobja a takarót, a testet s a lélek az örökkévalóságra ébred. Ne mondja azt senki, hogy Isten tulszigoru, annál kevésbbé, hogy részrehajló! Ha állapotod türethetlenné látszik itt a földön s ha a sors üldöz, türellemmel várd az ebredés óráját. Ebredéskor kezdődik a te igazi életed, mert addig idegen helyen vagy: olyan vagy mint a vándor, ki idegenek közt járva rossz fogadásban részesül, ajtóról-ajtóra jár, de elutasítják, nem adnak neki nyugalmas fekhelyet, nem méltányolják kellőleg fáradozásait míg vissza nem kerül az atyai házhoz, ahol tárt karok ölelik őt szerető atyai kebelre s iparkodik pótolni az atyai szív az idegenek szivtelenségét.

Légy erős vándor felebarátom, ki nehéz munkával tartod fenn életedet; bontakozzál ki a világi örömeik mámorából; egy szelid pillantás a túlvilágba, a jobb hazába megédesíti a munkát s türethetővé teszi állapotodat; csak itt van különbség s a bűn idézte ezt elő; ott van az igazi egyenlőség, testvériség, megújul ama boldogság, melyet a bűn által elvesztettünk. — Tehát csak oly érdemeket s kitüntetésekert szerezz magadnak, melyek siron túl is számitanak.

De te azt mondod: Istenem! hogyan tegyem ezt, mikor egész napon át a terhes igát vonom s arról gondolkodom: miként osztom be időmet, hogy megszerezhessem a mindennapi kenyeret, hogyan nyerhetném el a menyországot? Alig tudok ünnep vagy vasárnapon elmenni a templomba, — hogyan tehetném ezt hétközben, miként gondolhatnék lelkemre? Hisz a jó Isten szigorú; pontosan megkívánja a jó cselekedetet s arra néz: mit cselekedtünk üdvösségünk elnyerésére? Nagyon szomorú helyzet ez reánk nézve?

Nézd dolgozó felebarátom! A te foglalatosságod mellett még valamit meg kell tanulnod. Te gazdag lész midőn azt gondolod, hogy szegény vagy; nem aranyaid sem drága köveid nem lesznek, de lesznek jó cselekedeteid s az ezekért járó jutalom. Ezen művészet megtanulása nem kerül sokba, nem titkos bűvészet ez. Minden munkád, minden cselekedeted aranyrá változik. Ha a kalapácsot kezdedbe veszed, ha lapátot vagy ásót emelsz, ha fejszét vagy más eszközt ragadsz dologra, aranyrá változik kezdedben. Ugye nem gondoltátok, hogy az egyszerű foglalkozás mellett mint a napszámos-ság, földművelés, kézművesség, gyári munka, ily szép foglalkozást is elsajátíthatok? Volt egy Midas nevű király mondja a mese, ki azt kívánta, hogy minden kívánsága teljesedésbe menjen. És a király egyszer azt

kívánta, hogy minden amihez csak nyul, aranyrá változzék. S mi történt vele? éhen halt, mert még az ételek is melyekhez nyult, aranyrá változtak. Nem így van a te aranyóddal, mert ez a te lelkednek megnyugvást okoz, hogy jól cselekedtél s az Isten dicsőségére működtél. Ha elhagyod nyugvó helyedet, ne tégy úgy, mint az oktalan állat, hanem mint a teremtes kororájához illik, emeld szivedet Istenhez! Mutasd meg fölényedet a többi teremtmény fölött! Talán eddig nem is tetted s így mented magad. Nincs idő, sietni kell a munkára, mert imádságból nem él meg az ember. Várj — ne siess! Halljad csak, hisz nem kell olvasót mondanod, ez sok volna, erre nincs idő, de egy fohászra, mely megnyitja számodra az ég áldását, egy burgó fohász Istenehez nem lehetséges? Nem volna időd monda i: „Oh Istenem! Neked ajánlom fel gondolataimat és cselekedeteimet és összekapcsolom a te kinszenvedésed és kereszthaáldod végtelen áldozatával!” Látod, ezen pár szóval igen sokat mondanál. Ha ilyen lelkülettel kezded a napot arany lesz minden cselekedeted; ha egész nap zsékot hordozol válladon, ha egész nap meggörbülve a földet miveled, érdemet szerzettél Istennel, mert neki ajánlottad munkádat és önmagadat, nem vesztetted el a napot, hanem kincseidet gyarapítottad. Biztosítalak róla, hogy érdemed nagyobb, több kilátásod van igazi jutalomra, mint ama ingyen-élőknek, kik téged lenéznek s kerülnek társaságodat s csak azt lesik, hogy minél zsirosabbban fizessék őket itt, nem gondolva azzal, mi történik ott. Ha csak bérért dolgozol, akkor a kialakított bérről kell elégedned, mert jutalmadat, amit kívántál, elnyerted; nem vezére te magasztosabb cél. Vagy talán avval vigasztalod magadat, hogy szolgálatot tettél az emberiségnek, ezen vigasztalás az urnál véget ér.

Amott arany betűkkel van köbe vesve egy ember neve, ki ötven esztendeig szolgált az emberiségért; kivívta magának a köztiszteletet, melyet a kegyelet koronázott, mert fáradott a közérdekek terén, de most már csak a hűgő kő hirdeti, melyről szintén lefogja marni az idő vasfoga a feljegyzett érdemét; az emberiség megtette a magáét, megbecsülte, kitüntette, fizette s érdemjellel ékesítette fel, de ezeket itt hagyva szállt alá az egyenlőség birodalmába.

Ha más magasztosabb nem lebegett szeme előtt működésében, akkor már elnyerte jutalmát, mint az evangéliumi dicsékvő, ki csak arra nézett, hogy az emberek előtt szépitse magát, kikürtölte érdemeit; a szegény asszony titokban adta oda fillereit s kegyelemért könyörgött Istenhez Könyörögj te is midőn valamit tenni akarsz s tedd Isten dicsőségére.

Mily meggondolatlan cselekedet volna, ha a nyomorult pár garas, melyet így keresel kielégítene s csak az készítené a munkára; hisz tudod, hogy ha marad is keresményedből, fejed alá nem rakják; ha milliókat szerzettél mégis üresen bocsátanak a nagy utra. — Az ut hosszú, uti költségre van szükség, mert különben nem kapsz helyet s mint koldust fognak elutasítani az ajtóból különben, ha megtudják, hogy saját hanyagságot adta kezdedbe a koldusbotot; nem szerzettél, mikor alkalmad lett volna. Hiába hivatkozol földön szerzett kincseidre, mert nem adnak rá semmit; ha itt koldus voltál s éhen haltál, ha az istállóban vagy pedig útszelen, nem pedig selyem párnák közt lehettél ki lelkedet, ez nem határoz — mutasd meg jó cselekedeteiddel, türellemmel viselt szenvedéseiddel, melyek kész pénz gyanánt fognak fogadtatni.

Nem vigasztal e tudat? Látod milyen jó irányodban Istened és egyházad, nem hagynak el a durva

munkában, hanem megnemesítik tetteidet akár mily egyszerűek, közönségesek azok. Becsüld meg azt, ami téged felemel a földrögétől s egy magasztosabb célhoz vezérel; becsüld meg azt, ami vigaszt, segítséget és erőt ad a munkához s meg csesíti a terhet. — Nézd a munkás népet, mely füstös gyárakban öli magát, mi okozza elégedetlenségét, mi okozza a köztük kitörő lázongást? hiányzik a vigasztaló és erőítő hit. — Van e a világon s lesz e emberi találmány? van e mód, mely a munkás népet felemelni tudná, mint Istenbe vetett hité? Ha hite megvan, nem csüggeszti a felülnő külsőség, melyet most tapasztalunk, türelemmel várja be azon időt, midőn e rövid álom után ledől a válaszfal s feltáruulnak előtte az egyenlőség országának kapui.

Nincs mit csodálkoznunk azokon, kik a munka terhe miatt zúgolódnak s elcsüggednek, mert láttuk szomorú okát — a hit hiányát. — Elhanyagolják a lelket s nincs ami a testnek kitartást adna és serkentené; nem ismerik Isten jószágát, nem tudnak vigasztalódni. — Mire van szüksége a munkás népnek? — Vigasztalóra, bátorítóra, lelkem-sitóra — hitre, oda kell tömörülni a munkás népnek, ahol ezt megtalálja, ahol letörlik verejtékét. Társulatokba, körökbe, melyek nem megölni akarják lelket s a jobb érzést kioltni lelkéből, hanem lelkét nem síteni és nemesen gondolkodni megtanítani. Ha tested lezsarolja is a munka, azért ne hagyd lelkedet eltörpülni! Ne taszitsd el magadtól, midőn szerető anyád, egyházad nyujja karját érted, hanem siess oda, annak keblén megnyugodni, a jövőndő élet boldog reményét lekedben táplálni; mert ezek után oly hely vár reád, hol nincs verejték, a hol felszáradnak e könyvek a fájdalom okozta jaj szók elnémulnak.

Felsült zsidó ujság.

Mióta a magyar ujságirodalomban egy Kemény Zsigmond, Deák, Kossuth, Böszörményi, Teleki László, Verhovay helyét, kanálfülű zsidó gyerekek foglalták el és gyártják egyre-másra a „khüvéleményt“, azóta a becsületes ujságirodalom napszamosai elég sokat szenvednek az elkeseredett közönségtől. Manapság közmondássá vált ez a feikiáltás: „ugy hazudik, mint egy ujságíró.“ Mert a zsidó mindenre képes. Ha meg nem él mint handlé, megél mint miniszter. A budapesti lapok tömve vannak zsidó gyerekekkel, akik közt elég van olyan, amelyiknek az apja házról-házra jár batyúval. A kormány és szakértelói szívesen nézik ezt, mert a zsidó az öregapját is eladja olcsó percenttel. Azért üli fel fejét annyi vesztegetés, koholmány, hazugság. Az „Egyetértés“ című ujságpapir terméket szinte ilyen Mózses-ivadékokból álló kompánia nyirbálja össze, így történt azután, hogy az „Egyetértés“-t egy óriási hazugságon kapta rajt Ugron Gábor. Ez a lap ugyanis, a mely a zsidó független-negyvennyolczas, kormány és nemzetipárti elveket vallja váltakozva, amint a gseft hozza magával, kiküldött valami gyanus hangzású névvel bíró *Bihari Imre* „mankhatárst“ Ugron Gáborhoz, politikai nyilatkozat tételre. A zsidó ujság „shaját thodósítója“ megfordult Ugron Gábornál s irt egy teleszáju cikket, hogy Ugron Apponyiról azt meg amaszt mondta és hogy Ugron a „Magyarország“ napilapot kárhoztatta, lezsáidta. A cikk nagy szenzációt csinált. A nemzeti párt csodálkozott Ugron e váratlan magatartásán, a „Magyarország“ pedig elkeseredett hangon táviratozott Ugronnak, aki már akkor vidéken volt. Ugron, a 48-as párt jeles vezére, rögtön válaszolt *Holló* Lajos orsz.

képviselőnek. Válaszában tudatta, hogy az „Egyetértés“ említett cikke, *merő koholmány*, csak annyi igaz belőle, hogy *Bihari* üldözte őt folyton, *de ő megtagadott minden diskurzu-t vele*, sőt ellenszenvesen fogadta, majd hogy *ki nem dobta*. Apponyiról és a „Magyarország“-ról szó sem volt. Tehát a zsidó gyerek revolverezett és hazudott. Mi ezt egy cseppet sem csodáljuk. Nem is közöltük volna, mert ezt igen természetes állapotnak találjuk ma, csak azért hozzuk, hogy a közönség tegyen különbséget köztünk, becsületes keresztény hírlapírók és a hazug zsidó skriblerek között. Mondanunk sem kell, hogy a zsidó kolleka lapok összeröföntek és most röf szám cikkeznek, hogy valahogy eltusolják a dolgot, amely igyekezet csak Ugron szikla jellemén török meg.

Nű? Mit tegyen egy vérbeli zsidó ujság? Lásd mai vezércikkünket, még ő ordít, szemtelenkedik.

Mert még kihitta Ugront párbajra a kanálfülű, hogy a világ azt higgye, csakugyan neki van igaza. Reméljük, hogy Ugron nem fogadja el ezt a párbajt, hanem végig nézi a zsidót és kijelenti, hogy moslék felé nem keveredik, hanem ha baja van, hát szívesen felpofozza. Ez kell ezeknek, — vizes rongy.

TARCA

A pór és gyermeke.

(Németből.)

*A zöld vetés közt áll a pór,
Mogorva a tekintete:
— E földet jól megművelém,
Csak tiszta mag került bele.
És íme mégis csupa gaz.
Ádáz ellenség műve az!*

*Felje tart a kis fia,
Sok szép virággal, gazdagon,
A szántóföldön szedte mind,
Ezrével diszlenek azon.
Apjához ér s ujjongni kezd:
— A jó Istenke adta ezt!*

A rejtélyes kőlap.

Borzalmas história

Hta: **Gelsei Biró Zoltán**

Ólig hóban volt a Pöködő zsidó csárdája. De a hófergeteg még azzal sem érte be, hanem mindegyre végig kanyarodott a magános ház mellett olyan pörölve, mintha csak elakarná Pöködő Ieziget korcsmástól temetni, amiért olyan konokul duplán fog a krétája.

Mérges is volt Pöködő Iezig szörnyőn erre az időjárásra. Haza zavarja jókorán a kemence mellé a vendéget. Nem fogy a rossz vinkó, pedig ugyancsak megkeverte ám kutyával. Annyira feldühödik Pöködő zsidó a fergetegre, hogy kinyitja a korcsma ajtót, megvetően pök ki a zivatarba s belekiáltja az éjszakba:

— Khos! Te khotya! Te antiszemita!
Azután nagy nyugalommal teszi be az ajtót. Megmondta neki.

A korcsmából füstös lámpa veti ki világát a hólepte tájba.

A korcsmába négy ismert alak szunnyadozik. Előttük hosszú nyakú üres boros palackok szomjaznak az Iezig vinkója után. A négy alak nagy búsan könyöklizt az a szomorú állapotot. Nincs hitel, nincs bor. A legyűrt kalapkarimák alul kivillog a sötét szempár.

— Iezig!

— Nű?

— Bort!

— Phénzt!

— Majd kapsz!

— Ha csak nem lupja khend?

— Lásd Iezig, bennrekadtunk a zivatar miatt.

— Hát egész nyáron mi rekesztette itt khenteket?

— A jégeső.

— Meg a thorkuk.

— Az is.

A diskurzus felbe szakadt. A négy korcsma töltelék összenézett. Vagyonkájukat elítették, most már se künn, se benn. Iezig ott a rács mögött szunnyogott. Egyszer csak nagy torok reszelés és csizma veregetés hangzott az ajtóba. Iezig kiugrott a rács mögül. Végre egy — vendég! Hanem mikor a vendég belül került az ajtón, hosszura nyult orral ment vissza ketrecébe számolni. A jövevénynek még a köszönését se fogadta el. Egy ötödik korcsma töltelék volt. A bennülők örömmel fogadták. A legény meg lehetős foghegyen beszélt a zsidóval:

— Bort zsidó!

— Pénzért minden van!

— No hát annyit adok, hogy bele fulladsz!

A legények összenéztek. A zsidó menten hozta a bort. Két fokkal szelidebben folytatta:

— Jó estét Miksa szamszéd. Urükülthe valakit?

— Azt nem Iezig. Hanem kincset találtam.

— Kincseeee!

A egész kompánia összehuzódott. A Miskának nevezett fontoskodva suttogott a legényeknek. Mikor bevezette mindnyájan felugráltak, csak Iezig hurcolta gorombán vissza a rendelt borokat:

— Thegye khend bolonddá a vicispánt!

A legények még egyszer elkérdezték Miskát. Mikor aztán pontosan vissza suttogta a magáét, egyszerre öt felé ugráltak bot után.

-- Asó kéne!

— Kapa inkább!

— Iezig dorrongot!

— A khend feje bubjára?

— Menjünk!

A legények nem hallgattak Iezigre, hanem rohantak Miska után.

— Merre van?

— Gyertek csak utánam!

Rohantak a havas éjszakába, Miska sarkába mindenütt. Miska lihegve mesélte, hogy ott lesznek nemsokára, ott az erdő közepén. Ott van az a barlang, a iról mesélt. Szerenese, hogy tüzet rakott benne, mert ha azt nem teszi, sohasem tudnak felöle semmit. A tűz világánál pillantotta meg, ki tudja, nem-e az a híres Dárius hagyta ott? A legények reszkettek a hidegtől, meg a kísérteties mesétől. Egyszer csak megállt a Miska jól mélyen az erdőben:

— No most tegyétek, amit én mondom! Hasra!

A legények menten hasra feküdtek. Egy szikla nyílás állt előttük. Ugy másztak Miska utána a szűk erdei

barlangba, mint valami medve. A barlang egy tágas teremben végződött. Miska gyufát gyújtott; a legények össze kapkodták az ott heverő rőzsét, s pár perc múlva lobogó láng világította be a barlang falait. Miska rámutatott meseje tárgyára. Egy lapos, négyszögletes márványkőlap volt az. Kibetűzték azt is, ami rá volt vésvé. Miskának igaza volt. Ez állt rajt:

Aki megfordít engem, az jól jár.

Nem is bámulták sokáig. Megrakták a tüzet s emberfeletti erővel láttak a kőlap megfordításához. Nagyon nehezen ment. A kőlap irtózatossá nehéz volt. Homlokukon verejték gyöngyözött. A munka már egy óra hosszat folyt, hogy szinte lihegtek bele. Neki dültek már százszor is a dorongokkal, míg egyszer megbillent a kőlap. Újult erőve, örült kíváncsisággal fogtak a munkához. Végre megfeszítették a kőlap jobb felén az összes dorongokat.

— Luczifer légy velünk!

Arra mintegy vezényszóra, minden erejüket összeszedve, feszítették egyet a dorongokon. A kőlap magasra felbillent, kifordult és nagy zuhanással esett másik lapjára.

Miska felkapott egy égő zsarátnokot s reszketve tartotta a kőlap üres helyére. Mereven bámultak arra az egy pontra. Nem volt ott — semmi. Hanem a kőlap másik felén ez állott:

Eleged pihentem az egyik oldalamon, most hát pihenek a másik oldalamon.

Miska földhöz vágta a zsarátnokot. A legények meg földhöz vágták Miskát, hogy csak úgy nyekkent bele. Azután visszakullogtak felig elfagyott lábakkal, izzadtan fáradtan Iezighez. Még most is meglehetősen husángokkal várják Miskát, csak jöjjön haza a kórházból, újabb felfedezésekkel. . . .

HIREK

Szentlélek kegyelme. A tabi plebániában mult hó 31-én *Kovácsik* Anna Luther vallásából áttért a római katolikus igaz hitre. Az apostoli hitvallást *C. upi* Bálint esperes-plebános ur kezébe tette le, ki megható oktatást adott a jelenlevőknek.

A Lepsényi-fogadtatás ügyében, melyből a belügyminiszter „büntelt-magasztalás” címér bűnügyet csinált, már a vidékieket is kezdik felhivogatni, kihallgatás végett. A Budapesten lakó rendezők kihallgatása egyelőre véget ért és most, mint értesülünk, kilenc-tíz kecskeméti polgár van beidézve a törvényszékhez, kik annak idején a kecskeméti pályaudvaron várták Lepsényit.

Jegyzőválasztás — a kormány módja szerint. A kormány szomorú hírnevű választása, alkalmat adnak a községi képviselőknek annak a megtanulására, hogy miként kell romlott úton, megvesztegetéssel megválasztani valakit. Ilyen esetről értesít bennünket fábián-

háza levelezőnk. *Fábiánházi* (Szatmármegyében) ugyanis múlt év december 30-án volt a jegyzőválasztás, mely alkalommal egy keresztény és két zsidó jelölt volt kijelölve. A zsidó jelöltek érdekében 20—30 frt Judáspénzt kínálgattak a képviselőtestület embereinek és bizony akadt közöttük, ki elég arcátlan volt elfogadni a felajánlott összeget. Ez a megvesztegetés tudomására jutott a fábiánházi plébánosnak, ki a hallatlan esetet rögtön bejelentette a főszolgabírónak. A faluban csakhamar nagy meglepődést keltett a főszolgabíró a amaz intézkedése, hogy a szavazatokért adott pénzt elszedette. Ez az erélyes eljárás oda terelte a dolgot, hogy jegyzőül — két szavazat kivételével — a keresztény jelöltet választották meg.

Felhívás Magyarország összes kath egyleteihez. A *Budapesti Kath. Kör* nevében gróf *Esterházy Miklós* Móric elnök és *Pintér Kálmán* alelnök lelkes felhívást bocsátanak közzé, melyben az összes magyarországi kath. körök, illetve a magyar katolicizmus figyelmébe ajánlják az ezredéves ünnepen való részvételt. E célból a budapesti kath. kör azon határozatot hozta, hogy a millennium évében országos kongresszusra hívja össze Magyarország összes kath. egyleteit a fővárosba. E felhívás azon reményt helyezi kilátásba, hogy a kongresszus hatalmas lépés elvinné előbbre a kath. egyleti érdekeket Magyarországon. A kongresszus a következő szakosztályokra oszlik föl: I. Kath. irodalmi egyletek; II. Kath. társadalmi egyletek, körök, olvasó egyletek és ifjúsági egyletek; III. Kath. szociális egyletek (munkás, — iparos, — és legény-egetek). IV. Jótékonyági, betegsegélyező, temetkezési és nő-egetek. — Ezek után felhívja az egyletek elnökeseit, hogy mondják ki beleegyezésüket a kongresszus megtartásához s válasszanak képviselőket, kik jövő hóban összejöve a fővárosban, mint a kongresszus előkészítő bizottság, megalakulnak. A felhívás még arra kéri az egyleteket, hogy jelöljék meg azon kérdéseket, melyek tárgyalását első sorban kívánatosnak tartják. Ha esetleg valamely egylet nem képviselheti magát az előkészítő bizottságban, bizzon meg valamely fővárosi egyént a képviselőt. Az egyletek 1896 január végéig küldjék be észrevételeiket a budapesti kath. körhöz. (Börsz. Koronahercg utca 17.)

Antiszemíták Budapesten. Az antiszemita usz aprólépra nagyobb mérvre került Budapesten. Az egyetemi ifjúság java része nem párti érzelmű. A magyar középosztály ifjúsága belátva a szertelen zsidó uralom elfajulását, most már teljes erővel törekszik, hogy az egyetemi körben tulsúlyba jutott henevő zsidógyerekeket visszaszorítsa elődeik hagyományra, a fűtülő és batyuhoz. Szertelen henevősök és tolakodásuk egész elkésredést szült az ifjak között. Már most készülődnek az elnökválasztási mozgalmakra, hogy a saját jelöltjüket állíthassák élükre, szemben a valáscsufoló, baltis szertartás zavaró tolakodó lármás zsidókkal. Ugy értesülünk, hogy elnök jelöltté *Pilaszanovich Antal* kath. egyetemi hallgatót fogják jelölni, aki az ifjak körében jóra való katolikus érzelműről ismeretes.

Kath. olvasó-kör Káp. Tótiban. Örvendés eményről értesültünk a napokban. Káp. Tótiban, *Bognár-Károly* plébános ur elnökelete alatt nagy lelkesedéssel mellett megalakult a kath. olvasó-kör, melynek már is 54 alapító- és 140 rendes tagja van. Ezen lépésükkel mindenestre követésre méltó példát mutattak a kath. köröket nélkülöző községeknek. Isten áldása legyen dicséretes törekvésükön.

Egy matróna halála. Az ujesze első napján — mint nekünk írják — Ardon széles körben ismert családot ejtett gyászba Konstantiny Györgyné elhalálása.

val a derék honleány halálhíre igaz részvétet keltet városszerte. Ő volt az, aki a harmincas évek elején, mikor L. Lili nevelőintézetének növendéke volt, három eszékot kapott Széchenyi István gróftól azért, mert a hozzá német nyelven tett kérdésre ezt felelte:

— „Ne szóljon hozzám németül, mert én magyar lány vagyok.“

Ő volt az, aki 49-ben szem- és fültanuja volt Kossuth Lajos és Danjani utolsó találkozásának és legközelebbi hetekben színterében ismerte az orosz tiszték árusulását, melyet Szánid tájára a Pakievics táborába készülő nagy hóst az osztrák hóhéroknak ki vizsgálattak Konstantiny Györgyné temetése a múlt héten ment végbe nagy sikerrel, melyen Arad város előkelősége teljes számban részt vett.

A fekete harisnya veszélye. Súlyos veszedelmbe döntötte a színes harisnya divat a Kerner István, a m. k. opera korrepetitorá, akinek balletje a legközelebbi hetekben színterében a fekete harisnya festéke belevette magát egy labzáján még behegdt sebbe s a beállt vérmérgezést az orvosok már nem tudják más módon megkezelni, mint a lábának amputálása útján. A széptelenségű zeneszerző viruló, erőteljes, ifju ember, alig 26 éves: egy esztendeje, hogy megdőszült, várta a szerencsétlenségét valamennyi ismerőjében a legmélyebb részvétet kelti a talpig derek ember iránt.

Gyilkos farmatringos. Udvarhelymegyei *Kecset* községben, Bakk Mózes székely gazdát, 1895. dec. 14-én este 7—8 óra között ágyában meggyilkolva találták övét. Bakk együtt lakott apósával, Széles János községi adószedő, *polgári anyakönyvelővel*. A gyilkosság utáni napon a székelyudvarhelyi csendőr-szakaszparancsnok, a szentléleki és korondi csendőrséggel erőlyesen hozzáfogott a tettes kézrekerítéséhez és 14-nap után sikerült azt Széles János községi adószedő, *polgári anyakönyvelő*, a meggyilkoltak apósa becses személyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek átadni. Mikor a farmatringos beismerte gyalázatos tettét, bűnrészesekül kiadta saját feleségét és szolgáját, kik azért voltak mellette, hogy ha nem sikerülne farmatringos uramnak egy fejszecsapással kioltania veje életét, legyenek segítségére. Borzasztó szándékának megvalósítása után farmatringos uram saját kulcsával felnyitotta az adópénzt tartalmazó ládát s kivett abból 386 frtot, idegenekre akarván ezzel irányítani a hatóság figyelmét. A vallásnál kiderült, hogy a szolga három ízben kísérlette meg farmatringos uram hógatására Bakk meggyilkolását. Farmatringos uram borzasztó tettének okául azt vallotta, hogy a sajátjából veje tulajdonába engedett birtokot ez uton gondolta visszaszerezhetőnek és leányát szolgáljával egygyé boronálhatónak. Mindhármán a hüvösön vannak.

A menyasszonyi koszorú. Bár miniszteri rendelet mondja ki, hogy a farmatringos uraknak nincs semmi joguk azt követelni, hogy a menyasszonyi koszorúzottan jelenjék meg előtte, mégis találkoznak egyesek, kik követelik ezt. Így Bereg megye, Gorond nevű községéből írja levelezőnk, a farmatringos követelte, hogy a menyasszonyi koszorúval jelenjen meg az összebóronálásra és hazakergette Sztrabicsra a násznépet. Vissza jött a násznép koszorúval menyasszonyával, mire meg történt az összebóronálás. De a ceremonia után a derék menyasszony letépvé koszorúját a sárba tapodta, így szólván: evvel a koszorúval nem méltó belépni a templomba, azonnal fusson egy nyoszolyó leány Munkácsra és hozzon szertelen koszorút. Így történt. A hozott új koszorúval ment a templomba esküdni. — Áldja meg az Isten!

Zemplén és sárosmegyei leányok Amerikában. Utóbbi időben feltűnően szaporodik Zemplén és Sáros megyében a parasztleányok kivándorlása. Az érdeklődőkre 16—25 év közötti parasztleányok kivándorlása abban leli magyarázatát, hogy egyrészt követi a már Amerikában levő fiatalokat, másrészt pedig azért, mert ott nagyobb keresményük van és keletkezésük is nagyobb mint otthon. Amerikában majd minden leány férjhez megy s ezen beigazolt tapasztalat elég volt arra, hogy a csinosabbak, de még inkább a kevésbé csinosak között kiűssön a kivándorlási mánia, mert ott, hol a legénység eleje már Amerikában van, sok leány juthat főkötő alá. A vállalkozó szellemű leányok most csapatostul kelnek utra és vannak községek, hol alig látni fiatal csinos parasztleányt.

Sortűz a templomajtóban. Mezőkászonyi tudósítónk írja a következő hallatlan esetet: Az új ezredés első napját Tisza-Véd (Bereg megye, mezőkászonyi járás) község lakosai valóságos vízfürdővel ünnepelték meg. Ropogott a puskák, fűyűtek a revolvérgolyók s a friss fehér havat, meg a templom falát jajgató sebesültek vére festette pirosra. A vérengzés oka — nem is ok, valóságos scmmiség. Ezen a vidéken ugyanis mindehütt el van tiltva mindenféle mulatság addig, amíg az istentisztelet el nem végződik. Ez a rendelet már régóta bosszantotta a tiszavidékieket s néha valóságos forrongás tört ki a falu lakosai között. Ujév napján délelőtt a rendetlen felbőszült legények, élőkön a három Szécsi testvérrel, Bertalannal, Istvánnal és Ödönnel — a koresmában jól bepálinkázva előbb — odaálltak a református templomajtó elé s mindegyik kezében puskával, vagy forgópisztolyal fölfegyverkezve, várták az ünnepet híven megtartó falusiakat. Különösen az asszonyokra és lányokra voltak dühösebbek, akik nélkül hiányos a reggeli mulatság.

A mint a templomajton kiődult a hívek serege, a duhaj legények, a Szécsi testvérek vezényszavára, valóságos sorúzzal fogadták őket. Az első lövések után, amelyek néhány férfit értek, elordította magát valamelyik duhaj legény:

— Lódd az asszonyokat is, mert huncfut a fehér-eseléd is!

Azzal még egy sortűzet adtak a sikongató asszonyok népre. Összesen hatvan golyót lőttek a templomból kijött hívek közé. Azonnal senki sem halt meg az áldozatok közül, de számosan életveszélyesen, és igen sokan könnyebben-súlyosabban megsebesültek. A dühöngő csapat azután visszamentek a koresmába, ahol a csendőrség elfogta őket. Morvay Zoltán járási főszolgabíró azonnal elrendelte a faluban levő összes fegyverek elkobzását, amit a csendőrök rögtön foganatosítottak. A vizsgálatot a legnagyobb szigorúsággal folytatják. A sebesülteket beszállították a beregszászi közorházba.

Millenáris-üzlet. Az ezeréves ünnepély alkalmából a nagy eszmék mellett a nagy spekulációk is gombamódra teremnek minden téren. Kivetette már ez hálóját a szerény díjazású tanítóokra is. Vagy egy éve lehet, hogy egy élelmes vállalat a millenium alkalmatosságából „Tanítók Albuma”-ra toborzott előfizetőket, vagy megrendelőket. Aki az „album” megrendelői közé lépett, az beküldhette az arcképét és életrajzát s a kilenc forint ellenében mind ez meg is volt jelenendő az albumban. De csak a megrendelő arcképe és életrajza. Az üzletelv meghatározó világos: „aki az emberek hiúságára épít, az biztos alapra épít.” Ez a nagy eszme most tovább folytatódik. Egy újabb élelmes vállalat magyarországi *kisdedővönök* milleniumi albumának kiadásával akarja az övönöket és a vállalat erszényét boldogítani. Remél-

jük, az övönök nem keresik az ilyen *olcsó* és mégis *drága* dicsőséget.

A kihirdetési tábla és a nép. Azt mondják a mi népünkről, hogy semmi tiszteletet nem érez a farmafringosok fekete táblája iránt. Ez nem igaz. Sőt inkább azon van, hogy megmutassa iránta való szeretetét: és minden alkalommal újra átfesti, csak hogy minél fényesebb állapotban feleljen meg magas céljainak. *Bunya-Szekszárd* község fekete tábláját, nagy megtiszteltetésben részesítette a falu népe. Ugy látszik, minden évfordulón más színű festékkel lesz befestve; az idén már megkapta első színét: a *sárgát*. A kemény festék nem igen fogott a táblán és göröngyösen maradt rajta, továbbá különös illatot árasztott. De mindezekről eltekintve, nagy díszére vált a kihirdetési táblának, míg a kisbíró másnap le nem mosogatta.

Az Ugron-Bihari ügy. Amit vártunk, arról lapzártaok értesülünk. Ime a tudósítás: *Ugron* Gábor e hó 6-án reggel érkezett vissza Székely-Udvarhelyről és rögtön fogadta *Bihari* Imre megbízottait, névszerint *Szatmári* Mór és *Gajáry* Ödön országgyűlési képviselőt. *Ugron* Gábor a maga részéről *Horváth* Gyula országgyűlési képviselőt és ifj. *Cséry* Lajost kérte fel ügyének elintézésére. A megbízottak összefoვნ, *Horváth* Gyula és ifj. *Cséry* Lajos kijelentették, hogy *ebben az esetben Ugron Gábor nem tartozik elégtételt adni*. *Gajáry* Ödön erre csatlakozva *Ugron Gábor megbízottainak vélményéhez*, a segédkezéstől *visszalépett*. *Bihari* Imre *Gajáry* helyébe *Dienes* Mártont nevezte meg és így most már *Horváth* Gyula és ifj. *Cséry* Lajos, mint *Ugron* Gábor megbízottai *Szatmári* Mór és *Dienes* Márton előtt ismételték fentebbi kijelentésüket és ezzel az ügyet a maguk részéről befejezettnek jelentették ki. *Ugron* Gábor a mai nap folyamán *Melczér* Géza és *Rudnyánszky* Béla országgyűlési képviselők által provokálta *Csavolszky* Lajost az *E-s* felelős szerkesztőjét.

Milleniumi-ünnep Német-Keéren. Egy buzgó előfizetőnk a *Német-Keér* község (Tolna-m.) milleniumi ünnepségéről tudósít bennünket. Szilveszter estéjén Dr. *Oncay* Géza plébános ur hálaadó istentiszteletet tartott. Az új év első percében három mozsárlövés reszketette meg a levegőt s a durrogás még a szomszéd falvakban is hirdette a milleniumi év megjöttét. Ujév napján szentbeszédet hallgatott a hívő sereg, végül pedig a fiatalok elénekelték a himnuszt.

Vérengző csendőr Hajduböszörményben egy *Hevessy* nevű csendőr valóságos vízfürdőt csinált. A meggyeszte nagy szenatiót keltő eset részletei a következők. *Hevessy* hajduböszörményi állomásáról Debreczenbe helyezték át s tegnap kellett volna bevonulnia. Teljes fegyverzetel bucsuzni ment a hajduböszörményi „középkert”-ben lakó szeretőjéhez, hol a leány szüleivel összeszólalkozott. Azok szemrehányással halmozták el, a mért leányuk fejét elcsavarta s most elmegy. A csendőrt az igaztalan hang felháborította s mikor a leány bátyja szitkozódva a szobába jött *Hevessy* fejét elfutotta a ver s a dühöngő szájába lőtte *A legény szörnyet halt*. *Hevessy* ekkor a laktanyába rohant ott alvó társait fellármázta. Örülden hadonázva mindenkit halállal fenyegetett. Egy *Knapp* nevű csendőr szemébe kacagott s *Hevessy* kinek esze valószínűleg megháborodott, — *mellbe lőtte*. Azután egy másik csendőrré fogta fegyverét, de ez kimenekült az ablakon, *Hevessy* utána lőtt de nem talált. Ekkor magát lőtte agyon s fegyvere jól talált, — koponyáját szerte forgácsolta. A mellbe lőtt *Knapp* haldoklik. Az eset kínos feltűnést kelt.

A piócza mint időjós. A pióca: át nemcsak vértelre lehet felhasználni, hanem időjósásra is. Tegyük egy félliter vizet tartalmazó palackba, melynek nyakát muszelinnel bekötjük. Ez az egyszerű készülék barométerül szolgálhat, csak meg kell figyelni a piócza mozdulatait. Ha a piócza a palack fenekén marad összetekeredett állapotban, ez szép időt jelent. Ha a víz felszínén tartózkodik, ez változó, esős időjárás jele. Ha gyorsan idestova fut a palackban, szeles idő lesz. Végre, ha görcsös rángatózásokat veszünk rajta észre, vihart várhatunk.

A Niagara áthajózása. Az amerikaiak a sok szerencsétlen példa mellett is még mindig foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy mi módon lehetne áthajózni a Niagarán. Egy Bartolomeo nevű amerikai vállalkozott most a veszedelmes utra. Két óriási alumínium-gömb között egy hintán akar elhelyezkedni. A gömböket elereszti a Niagarán s reméli, hogy veszedelem nélkül megbirkozik a hullámokkal.

Gróf Revertera a pápánál. Monarchiánk vatikáni nagykövete gróf Revertera tegnap, mint már közöltük, a nagykövetség személyzetével együtt megjelent a pápa előtt, hogy az év forduló alkalmával szerencse kívánatait kifejezze. A pápa kegyesen fogadta az üdvözléseket és apostoli áldását küldte a királyi háznak és az egész monarchiának. Kifejezte reményét, hogy a monarchia és a szentszék között a korábbi barátságos összeköttetés a királyi ház hagyományainak megfelelően, fenn fog maradni, a legutóbb történt *kellemetlen események dacára* is. Beszéli, hogy az audiencián a nagykövet egy levelet is adott át pápának, a melyet királyunk sajátkezűleg írt.

A gazda szívtelensége Mélyen megrendítő esetről kapunk tudósítást Debreczenből. Dorogon Márton József béres a feleségével együtt szekéren elindult, hogy az új gazdájához költözzen. Erre az birta rá, hogy régi gazdája nem akarta megengedni, hogy a béres, aki felmondta a szolgálatot, még az éjjel ott aludjék. A szegény ember a nagy hófúvásban eredt utnak, de elakadt. Az asszony a közeli tanyán segítséget keresett, de a béres a meőn megfagyott. A szívtelen gazda elleni szolgálatot indítottak.

Vasuti szerencsétlenség. Füzess Abonyról ismét vasuti szerencsétlenségről hoztunk hírt a távira, mely rövid időközben már a harmadik eset. Ma ugyanis Győr László álomási fűtő át akart haladni a síneken, de megcsuszán elesett: az épen berobogó tehervonat bal kezét és mindkét lábát elvágta s a csontka testet meszire elhajította a pályatesttől. A szerencsétlen ember egy óra múlva meghalt. Az ügyben vizsgálatot indítottak.

Szabó uram ezresbankója. Sok éven át takarékoskodott Szabó János felegyházi tanyai gazda, a míg egy ezresbankóra való felre tudott tenni. Végre aztán együtt volt a pénz és Szabó uram szépen be is váltotta azt egy nagy bankóra. De akkor meg azon kezdett gondolkozni, hogy hová is rejtsen el azt az ezrest. Egyszerre csak kitűnő ötlete támadt. Bevitte a kamrába és elrejtette egy hordó alá a bankót. Aztán sokáig eszébe se jutott vagyona. Két hónap múlva mégis csak utána nézett, hogy a kamat nélkül elhelyezett tőke jól érzi-e magát. Szabó uram elképedve látta, hogy bankójának csak foszlányai hevernek a hordó alatt, a többi valami szemtelen egér széjjel szedte Szabó János most nagy buzgalommal keresi a pénzes egér fészket, hogy a bankó darabjait visszaszedje tőle. Eddigelé szétszedte a tetőt, felbontotta a padlást, de az egérluknak még semmi nyoma. Most a falakat bontogatja a kincskereső gazda.

Az új főkapitány Az államrendőrség új főkapitánya *Rudnay* Béla báró e hó 4-én foglalta el állását, amely alkalommal a rendőrség tiszteltgett nála.

Rikiki országból.

Rikiki országból táviratozzák nekünk, hogy Csodabogar miniszterelnök szenzációs javaslatokkal fogja meglepni a zöldtanácsot. Eme nevezetes javaslatok kifognak hatni rikiki ország jövőjére is, amennyiben az egyesült kanálfülű görbe orru sereg átvette a hatalmat és a királyi jogart hálójába kerítette, a javaslatok pedig ennek a tulsulyban levő pártnak az ideáljai. A javaslatok egyes részei ezek: 1. §. Nem keli vallás. 2. §. Jogában van bárkinek bálványokat imádni, így a napot, a holdat, a csillagokat és a miniszterelnököt. 3. §. A kanálfülűek előtt fejet és térdet kell hajtani a Nándor-pártiaknak, ha előttük elhaladnak. 4. §. A holtakat nem szabad eltemetni, mert az komédia. A községhatárokból adómentes ebek tartatnak amelyek megugatják megemésztik a kivitt hullákat. Kivételt csak a kanálfülűek hulláival lehet tenni. 5. §. A templomokat le kell dönteni, az ol'árokat fölfordítani s ha oda zsinagóga nem épül, akkor oda vagy oltalom, vagy istálló, vagy anyakönyvi hivatal építendő. 6. §. Aki a Nándor-párt lelkeszeit leköpi és megcsufolja, valuta arany jutalomban részesül. 7. §. Minden becsületes zöldtanácsbeli ember tartsa kötelességének rikiki ország romlását elősegíteni, hogy a levegő tisztuljon. A becstelenség, rosakarát, erőszak, vesztegetés oltandó és szemzendő minden alkalmas lélekbe, mely gyümölcsözik. Jelen törvények hatályai a 7. §. kivételével nem terjednek ki a sintérekre, végrehajtókra a kanálfülűekre, választási elnökökre és azoknak lapjaira, mert jogegyenlőség uralkodik. A többire azonban szigorúan kiterjed, a keréketörésig.

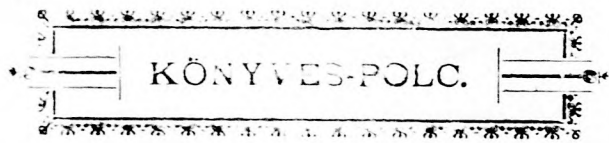
MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Ausztria. Bécsben erősen folynak a tárgyalások az Ausztria és Magyarország között fennálló kiegyezés megújítása tárgyában. Budapestről *Bánffy* miniszterelnök, valamint *Jósika* s *Lukács* miniszterek utaztak fel az osztrák fővárosba, egy csomó miniszteri tanácsos kíséretében. Első értekezésük e hó 3-án volt az osztrák miniszterelnöki palotában és általánosságban tárgyalták a főbb kérdéseket. Megvitatás tárgyát képezte a fogyasztási adó kérdése és a bank-kérdés. A tárgyalások, melyek osztrák részről: *Badeni* miniszterelnök, *Bilinszky* pénzügyminiszter és *Glantz* báró, kereskedelmi miniszter jelenlétében folynak, még e héten befejezhetők lesznek. — *Gyilkos plajbász.* Egy bécsi kórház orvosánál nemrégiben egy fiatal ember jelentkezett, ki vérmérgezés tüneteit vette észre magán. E veszedelmes bajt plajbász-hegyezés közben szerezte magának, mikor ugyanis a lefaragott grafit-por megvágott ujjá sebébe

jutott. E vigyázatlansága halálát okozta. Sok embernek megvan az a rossz szokása, hogy a plajbász hegyét szopogatja, mely szokás nem egyszer vezetes gyomor-bajj eredményez. — *Bécsben* egy asszony szénpárázssal akarta fölolvastani a vízvezetéki befagyott cső jegét, de megfélekedzett arról, hogy a széngáz ezenközben teljesen megtöltötte a szobát. Estére tizenöt ember kőszült lefeküdni a szobában, de a széngáz csakhamar elkábitotta őket s ha idején észre nem veszik a bajt, megfulladt volna valamennyi.

Franciaország. A hírhedtült vált *Panama*-ügy, mely meglehetősen aláásta a franciák tekintélyét a világ előtt, ismét feléledt. Az igazságügyminiszter rendeletére ugyanis újra megindították a vizsgálatot, mindazon politikai férfiak ellen, kik ezen ügyben pénzt vettek fel. A házkutatások nagyban folynak és máris oly iratokra bukkantak, melyek több képviselő kész veszedelméül tekintendők.

Törökország. A török szultán új év alkalmából több értékes tárgyat küldött az orosz cárnak. Többek egy között gyémántokkal körülrakott cigaretta-tárcát, továbbá Krisztus Urunk keresztfájának egy darabját, mely utóbbi legértékesebb tárgyat képezi a török császári kincstárnak. A török nép állítólag rossz néven veszi ennek a szent ereklyének az elajándékozását, ám-bátor úgy hisszük, hogy a keresztfa e darabjának sem a török, sem az orosz udvarnál nincs helye. — A török-zavargások máig is napirenden vannak. *Urfában* a beduinusok és kurdok nagy kegyetlenségeket visznek véghez. Az áldozatok száma eddig 900-ra rög.

Az Oktató Népkönyvtár V-ik azaz 1896. évf. első füzet a köv. érdekes tartalommal jelent meg. **Stolz** „Isten ujjá” című művéből az utolsó 2 iv. Egy iv *Egyháztörténelem*. Ariusz-tól — Juliánig. Hasznos tudnivalók egy negyed iven.

A második. dec. füzet. *A felnőttek A, B, C-jét* hozza Kolmár J. fordításában. Egy iv *Egyháztört.* Juliánról — Naz. Sz. Gergely. Egy negyed iv h. tudnivaló.

E röpies vállalatnak amelyet lelki megoktatásul tudósok és tudatlanok egyaránt élvezettel olvashatnak előfizetési ára egész évre 2 frt. Ezen összegért előfizetőink 40 iv hasznos és tanulságos olvasni valót kapnak. Sacerd. e. e. sacer. *Megrendelhető: Pozsony ferenciek-nél.*

Felhívás megrendelésre. Isten segítségével és szűz Mária kiváló oltalma alatt a „Legsztebb Rózsafüzér Királynéja” 11-ik évfolyamát befejeztük. Kérjük tisztelt előfizetőinket, sziveskedjenek mielőbb tudatni velünk, hogy az új — 12-ik (1896) évfolyamot is kívánják-e járattatni és hány példányban? A boldogságos Szűz iránt való kegyeletünk és tiszteletünk emelésére jelenik meg e szerény művecske. Hálaadásul édes hazánk ezeréves fennállásának alkalmából a védelem és szeretet azon ezer és ezer áldásáért, melylyel Mária, Magyarország oltalmazója, küzdelemteljes életünket elárasztá. Hódolatunk

és Iűségünk záloga a keresztény hit, Mária, szűzi tisztasága és életszentsége azon egyedül álló magasztos erényei iránt, ki jelen hitetlen, erkölcsrontó korunk szíriái között vezérc-illagként veti sugarait az igaz vallás es szeplőtelen erkölcs göröggyös utjaira. Az eszmék, melyeket a „Legsztebb Rózsafüzér Királynéja” évfolyamában hangoztattunk, az érzelmek, melyeket ott feltűntettünk, ezentul is hű kifejezésre találандnak. Megjegyezzük, hogy a piros könyv ezután csinosabb kiállításban, eredeti új díszítéssel fog megjelenni s elbeszéléseket is hozni. Hadd hirdessen az új évfolyam boldogabb évezedet Mária országában! Ne legyen Máriát tisztelő hívő, ne legyen keresztény család, ne legyen hitközség, a hová el ne jutának Mária piros füzetei és e füzetekkel az áldott Istenanya különös áldása! Kérjük egyuttal a rózsafüzér társulati tagokat és Mária mind n igaz tisztelőjét, hogy pártolja és terjeszse rokonai és ismerősei közt ezen olcsó, képes havi füzeteket. Hadd dicsőítsük mi is számosabban a „Legsztebb Rózsafüzér Királynéját.”

Előfizetési ár: Egy egész évre 1 forint = 2 korona. Egyes szám ára Szombathelyen 10 kr., vidéken 15 kr. Szombathely, 1895. december 10-én Domonkoszárda. *A szerkesztőség.*

H u m o r.

Annyit sem ér. Valaki megszólítja a házmestert, hogy mennyit kapott újévi ajándékkul a ház urától?
— Csak husz krajcárt, feleli a kérdezett.
— Azért bizony nem volt érdemes gratulálni.
— No, a mit én kívántam neki újévre, az még husz krajcárt sem ér!

Zsidó felfogós. I. handlé: Nem látsz aztat a táblát, hodj nem szabad itt házolni?

II. handlé: Baland! sak azért is bemedjek, itt még lehet özletet sinálni, mert nincs olejan nadj khonkurenc.

Magyarázat. A tanító rájön arra, hogy Pista számtani feladványait az apja készíti mindig s hogy az összeadásnál rendszeren többet számít a kellelénél.

— Mi az apád, kérdezi a fiutól.

— Pincér.

— Most már értem.

Mikor kell segítség? Dühös verekedés folyik az utcán, a járókelők nagy megbotránkoztatására. Az egyik verekedő fél öccse a rendőrt hívja segítségül.

— Mért nem hívtál már előbb? kérdi a rendőr.

— Mért idáig a bátyám volt felül! szól a gyerek.

Recepció kérdés. A kis Zéleg Iezig: Papa, kapnak az kürüsztyény jerekek is karácsankor ojändékt?

Tullicitálta. Valaki eldicsekedett avval, hogy ismer egy embert, a ki tíz év óta egy és ugyanazon szobában lakik.

— Az semmi, szól egy másik; én ismerek valakit, ki mióta él, nem mozdult még ki a szobából, melyben megszületett.

— Ki az? kérdik tőle kíváncsian.

— Egy nyolc napos csecsemő.

Megfelelt. A zsidó Jakoblben az állatvédőegyesület u'án tudakozódik.

— Tán megbántott valaki? kérdi csipősen egy ur.

A szerkesztőségből. Szerkesztő: E költeményben nincs semmi héz, semmi melegség.

Munkatárs: Pedig eleget izzadtam, míg megirtam.

Színház és művészet.

M. kir. operaház. *Fumagalli* ur, az operaház legújabb ujdonsága „Hamlet”-ben aratott a héten nagy sikert. Oféliát Sz. *Bárdossy* Ilona játszotta. A darabnak oly remekül feleltek meg az összes szereplők, hogy a héten újra megisméltik. A hét műsora: Szerda: szünet. Csütörtök: „Don Juan”. Péntek: szünet. Szombat: „Sába királynője”. Vasárnap: „Fekete domino”, „Baba tündér.”

Nemzeti színház. Azt híresztelik, hogy a „Bánkban” című történelmi tragédiát, a legjelesebb magyar irodalmi terméket a milleniumi évben nem akarják bizonyos politikai okokból a diszeldadások sorozatába felvenni. A színház igazgatóját vádolják ezért, hogy erőlteti a határozott fellépését. Mi ezt nem hisszük, hisz a „Bánkban” nem oly politikai vonatkozású, hogy azt alkotmányos királyságban előadni ne lehetne. Egy egyszerű történelmi tény és magyar irodalmi műremek ez, amelynek ott a helye. Okunk van hinni, hogy ez csak a feledékenység műve s helyre lesz jó olva. Hétfőn a „Vizkereszt”-et adták közepes sikerrel. Kedden a „Nagymama” volt a műsoron, amelynek hatásos jeleneteit ugyancsak kiaknáztlák a szereplők. Műsor: Szerda: Charitas. Csütörtök: „Az ideál”, „Csók”. Péntek: „A holló”. Szombat: „Alkibiadesz”. Vasárnap: „A kis szórakozott”.

Népszínház A népszínházban vasárnap este a „Vereshajut” adták telt ház előtt. Hétfőn, az ünnep miatt két előadás is volt. Délután a híres „Szókimondó asszonyság” került színre. Napoleont *Szirmai* alakította, míg a fecsegő asszonyságot az örökké ifju kedves *Blaha* Lujza. Este „Rikát” adták. A népszínház a héten egy ujdonságot mutat be, „Holtomiglan” című népszínművet. A darabról jövő számunkban elmondjuk véleményünket. A színház e heti műsora: Szerda: „Czigánybáró”. Csütörtök: „Kis Alamuszi”. Péntek: „Holtomiglan” (előszőr). Szombaton: ugyanaz. Vasárnap: (délután) „Madarász”, (este) „Holtomiglan”.

A szerkesztőség üzenete

J. S. Budapest. 50 kros bélyeget. Bejelenteni a polgármesternél kell. — **O. F. Jélegyháza.** Tagjai igenis magyarok. A levél megtalálja őket, de a címet jobb lesz németül írni, mert a berlinlevélhordók még nem igen tudnak magyarul. Ha a láda podgváz-ként vevény mellett volt földadvé, igenis felelős érte a vasut. De csak ha magával vitte mint kézi csomagot s a kiszálláskor a kocsi-ban feledte, akkor nem perelhet. — **K. M. Abony.** Az egész osztályosjáték svindli. Kibocsátanak 4 millió korona értékű sorsjegyet és a négy millióból egy milliót nyerevényül visszafizetnek. Van tehát az államnak minden alkalommal három millió korona tiszta haszna. S ez nagyrészt a szegény emberek zsebéből vándorol ki. Nyere minden tizedik sorsjegy, mert háromszázezer sorsjegyből kikuznak harmincezret. Ha tehát egynek kedves a szerencse, kilenc veszített. Ilyen játékot mi nem ajánlhatunk, mert az fosztogatás. Sőt arra kérjük olvasóinkat, ne adjanak hitelt az osztályosjátékra vonatkozó handabandáknak. — **M. M. Csávoly.** Nem adhatjuk. — **Sch. J. Németkér.** Wörner-féle vasgyárban kaphat, Budapest Külső-Váciut.

Közgazdaság.

Krónika. A lefolyt héten a tél a szősoros értelmében beköszöntött. A mellékfolyók, sőt néhol a Duna is befagyott; a vetések azért jól állanak, csak az alföldön aggályos a teelés. Lényeges árjavulások nem voltak. A fővárosba szállított a múlt héten 18,561 q. buza. A vételkedv korlátolt volt. A közgazdaság eseményeit röviden következőkben foglalhatjuk össze: A kereskedelmiügyi miniszter kinevezte az 1896. év tartalmára a borvizsgáló bizottságokat, akik a hamisítást ellenőriznek, — ha ugyan annak lenne eredménye. — Az új italmérségi engedélyek beköszöntöttek. — A *Kolozsvári* keresk. és iparkamara e hó 3-án tartott ülésében elfogadja azon javaslatot, hogy az *önálló vámterület* kimondását *óhajtja*. — Fiumében új hajógyár-vállalat van alakuló félben. — A felség az udvari szállítói cím adományozását múlt hó 13-ától fogva a keresk. miniszterre bízta. — Az orsz. magy. gazdasági egyesület, — mint minden évben — február hóban is gazdasági előadásokat fog a Köztelek-ben tartani. — Az osztrák és magyar kormány közt az *örlési engedélyre* nézve, a múlt hét végén folytatott tárgyalások alkalmával teljes egyetértés és megállapodás jött létre. Aki előnyt nyert, az bizonyos, hogy mi nem voltunk.

P i a c.

Gabnanemek (minőségi súly szerint.) *Buza.* Bácskai 6.80—7.00. Tiszavidéki: 6.85—7.05. Pestvidéki: 6.80—7.00. Fehérmegyei: 6.80—7.00. Bácskai: 6.90—7.10. *Rozs:* 6.20—6.65. *Árpa* takarmány 4.90—5.10; égetni való: 5.40—6.20; sörfőzdei 6.40—7.80. *Zab:* 6.10—6.45. *Köles:* 5.35—5.70.

Liszt (métermázsánként számítva.) Nullás: 12.30; egyes: 11.80; kettős: 11.00; hármas: 10.40; négyes: 9.90; ötös: 9.40; hatos: 8.90; hetes: 7.70; nyolcas: 6.20; F. számú: 3.70; G. számú: 3.80.

A szerkesztésért felelős: **Lepsényi Miklós.**

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számítatnak. Címmel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarésztante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számítatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

Magyar Néplap

MEZŐGAZDA és KRESTAN

SZERKESZTŐSÉGE

és

KIADÓHIVATALA

BUDAPEST,

Práter-utca 44. szám.

(Óriás-utca sarkán.)

A
Magyar Néplap

most már

20.000

példányban

jelenik meg és e mellett a
legolcsóbb és a legel-
terjedtebb heti lap.

Hirdetéseket

lapunk számára kizárólag a

„MAGYAR NÉPLAP”

kiadóhivatala

fogad el.

Makulatur papiros

m.-mázsánként 6 frt 50 krért kap-
ható lapunk kiadóhivatalában.

Főt. Plébánia-Hivataloknak.

A „Szent Gellért” könyvnyomda tisztelettel adja tudomásul, hogy ezentul az összes egyházi nyomtatványokat raktáron fogja tartani, melyek a legjutányosabb árakon lesznek kaphatók. Eddig raktáron vannak és azonnal küldhetők: **Testimonium Confirmationis 100 darab 50 kr.**

Kivonat a születési anyakönyvből 100 drb 60 kr. — Halálozási értesítvény 100 drb 70 kr.

Házassági és Halálozási űrlapok,

magyar szöveggel 25/40 cm. finom erős papírra nyomva: 100 darabja 1 frt 20 kr. ugyanez magyar és latin szöveggel kisebb középerős papírra nyomva 100 darab 1 frt.

Továbbá kaphatók: **községi hitelszövetkezeti tagsági és törlesztési könyvecskék.**

Ezen nagy 8-rétű 8 oldalas, erős borítékkal ellátott könyvecskék darabját 2 krajcárjával adjuk.

A „Szent Gellért” könyvnyomda ezenkívül elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű nyomtatványokat és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plébános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyetek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Sz.-Gellért” katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így is támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetelen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1895. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent Gellért” könyvnyomda.